

Esbjerg

København

Odense

Randers

Aalborg

Aarhus

Til

Social- Bolig og Ældreministeriet

Att.: Maria Schultz.

6-byerne

Esbjerg Kommune
Københavns Kommune
Odense Kommune
Randers Kommune
Aalborg Kommune
Aarhus Kommune

Den 4. oktober 2023

Høring over lovforslag om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love.

På vegne af 6-byerne (København, Aarhus, Aalborg, Odense, Randers og Esbjerg) skal hermed afgives bemærkninger til ovenstående lovforslag i relation til forslaget §1.

Indledningsvis skal 6-byerne kvittere for, at der hurtigt er taget initiativ til at løse hjemmelsproblematikken i relation til borgere uden lovligt ophold, som samtidig er dømt til at modtage et tilbud efter serviceloven.

6-byerne er dog undrende i forhold til, at problematikken søges løst gennem en udvidelse af målgruppen i servicelovens §2 til også delvist at omfatte borgere uden lovligt ophold i landet. Dette vurderes ikke i tråd med lovgivningen og tiltag på udlændingeområdet i øvrigt, ligesom der brydes med princippet om, at borgere uden lovligt ophold henhører under udlændingemyndighederne.

Den omhandlede gruppe af borgere er for den alt overvejende del ikke borgere, der aldrig har haft opholdstilladelse i Danmark, men derimod borgere, der er dømt til udvisning, og dermed har mistet opholdsgrundlaget. Der er således tale om borgere, der er dømt for alvorlig kriminalitet og som en konsekvens heraf, er dømt til udvisning.

Den foreslåede lovændring vil dermed indebære, at konsekvensen af udvisningsdommen ikke bliver i overensstemmelse med den afsagte dom, ligesom borgerens incitament til at blive domsfri mindskes.

6-byerne skal derfor foreslå, at princippet om, at borgere uden lovligt ophold henhører under udlændingemyndighederne, bibeholdes, og at problematikken med manglende hjemmel til anbringelse af foranstaltningsdømte løses på samme måde, som den helt parallelle problematik omkring anbringelse af børn uden lovligt ophold er løst. Herved vil der også kunne tilvejebringes ensartede økonomiske og sociale forhold for udviste, dømte kriminelle uanset om der er tale om udviklingshæmmede eller ej.

Bemærkninger til den konkrete lovttekst

I den foreslåede lovttekst mangler 2 persongrupper, nemlig borgere der er frifundet for straf på baggrund af mental retardering i højere grad, og borgere som er dømt til foranstaltning til udmøntning i kommunalt regi på baggrund af, at borgeren er fundet omfattet af straffelovens §69. Sidstnævnte er en meget lille gruppe, idet den altovervejende del af gruppen dømmes til psykiatrisk behandling, men de findes.

Derudover er der ikke konsensus mellem høringsbrevet og selve lovtteksten.

Esbjerg

København

Odense

Randers

Aalborg

Aarhus

Af høringsbrevet fremgår:

”Lovfæstelse af ophold på botilbud efter serviceloven for personer med udviklingshæmning uden lovligt ophold i Danmark, der er dømt til anbringelse på institution. Det foreslås, at serviceloven finder anvendelse for personer uden lovligt ophold i Danmark, der er dømt til anbringelse på institution.”

Heraf fremgår det, at den nye servicelovs §2, stk. 4 alene skulle have virkning for personer uden lovligt ophold, når personen var dømt til anbringelse i institution.

Lovteksten omfatter imidlertid efter sin ordlyd alle, der måtte have en foranstaltningsdom, herunder også borgere i eget hjem med en tilsynsdom.

6-byerne skal foreslå, at gruppen alene begrænses til borgere med en dom, der indebærer anbringelse eller mulighed herfor, idet det alene er denne gruppe, hvor manglende hjemmel frembyder et problem.

Manglende konsekvensrettelser i anden lovgivning.

Der er en tilsvarende manglende hjemmel i forhold til borgere uden lovligt ophold i forsørgelseslovgivningen. Dette indebærer, at denne borgergruppe for nogens (manges) vedkommende ikke vil have noget forsørgelsesgrundlag, og kommunerne vil ikke have hjemmel til at udbetale forsørgelsesydelse til borgergruppen. Dette er fuldstændig uholdbart, og nærværende hjemmelsproblematik vil dermed kun være halvt løst.

Afslutningsvist kan 6-byerne foreslå, såfremt det fastholdes, at hjemmelsproblematikken skal løses gennem en tilføjelse af et stk. 4 til servicelovens §2, at denne affattes således:

”Loven finder uanset stk. 1 anvendelse for personer uden lovligt ophold i Danmark, hvis personen er fundet omfattet af straffelovens §16, stk. 1, 2. straffelovens §16, stk. 2 eller straffelovens §69, og retten har truffet afgørelse om en foranstaltning efter straffelovens §68, der indebærer anbringelse i en institution eller bemyndiger tilsynsmyndigheden til at træffe afgørelse om anbringelse i en institution, dog kun så længe borgeren i henhold til dommen er anbragt på en institution jf. servicelovens §108.”

Hvis den foreslåede ændring af serviceloven fastholdes, skal 6-byerne desuden foreslå, at der tilføjes en bestemmelse i serviceloven om, at staten fuldt ud afholder kommunens udgifter forbundet hermed.

Med venlig hilsen

Katrine Ring, direktør, Københavns Kommune
Lise Plougmann Willer, direktør, Esbjerg Kommune
René Junker, adm. direktør, Odense Kommune
Arne Lund Kristensen, direktør, Aalborg Kommune
Runa Steinfeldt, socialchef, Randers Kommune
Lotte Henriksen, socialchef, Aarhus Kommune

Hørings svar til forslag om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (sikkerhedskonsulentordningen)

6. oktober 2023
Side 1 af 3

Aarhus Kommune fremsender hermed høringssvar til udkast til Social-, Bolig- og Ældreministeriets udkast til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love herunder (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragsrejsere og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.).

Med lovforslaget ønsker regeringen at indføre en klar lovhjemmel til det arbejde, som udføres af den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragsrejsere og ufrivillige udlandsophold. Aarhus Kommune er positiv i forhold til at sikre lovhjemmel på området, men er bekymret for den foreslåede løsning med indlås- og udlånskommuner, dertil savnes en række præciseringer i det fremsendte forslag.

Nedenfor uddybes kommunens bemærkninger og opmærksomhedspunkter til lovforslaget.

Betydningen af ordningen med indlås- og udlånskommuner

Aarhus Kommune ser positivt på, at der med lovforslaget sikres tydelig hjemmel til at videregive relevante oplysninger til sikkerhedskonsulenterne, ligesom der skabes et sikkert behandlingsgrundlag. Samtidig medfører lovforslaget, at sikkerhedskonsulenternes ansættelseskommune og den kommune, der har behov for sparring, bliver fælles dataansvarlige, og at sikkerhedskonsulenterne gives mulighed for at arbejde med og gemme data på egne (ansættelseskommunernes) computere. Dog er der en bekymring for det fremsatte forslag, med ind- og udlånskommune.

Ordnningen med ind- og udlånskommune baserer sig på et ældre notat fra Kammeradvokaten. Kammeradvokatens notat blev udarbejdet med det formål at etablere en ordning for sikkerhedskonsulenterne, hvor de – uden lovændringer - lovligt kunne behandle oplysninger om borgere i andre kommuner. En ordning med ind- og udlån, hvor indlånskommunen har instruktionsbeføjelser ift. sikkerhedskonsulent, vil medføre en usmidig og uhensigtsmæssig arbejdsgang, hvor sikkerhedskonsulenterne vil skulle bruge unødvendige ressourcer på at navigere i en række kommuners forskellige instrukser mv.

SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Fagligt sekretariat
Aarhus Kommune

Faglig Service og Implementering

Jægergården, Værkmestergade
15 B
8000 Aarhus C

Direkte telefon: 51 57 64 27

Direkte e-mail:
sigre@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Signe Reichenbach
Emma Marie Vanggaard
Skovmand

Aarhus Kommune ser meget gerne, at ordningen fremadrettet organiseres således, at den ikke baseres på en ordning med ind- og udlån af sikkerhedskonsulenterne. Aarhus Kommune foreslår i stedet, at sikkerhedskonsulenterne yder deres bistand i en konsulentfunktion fra leverandørkommunen. Det er Aarhus Kommunes opfattelse, at der med det udarbejdede lovforslag, gives hjemmel til at videregive de relevante oplysninger til sikkerhedskonsulenterne, og at der dermed skabes et sikkert grundlag for en lovlig behandling af oplysningerne, hvorfor der ikke ses grundlag for fortsat at operere med ind- og udlån af sikkerhedskonsulenterne.

6. oktober 2023
Side 2 af 3

Overordnede opmærksomhedspunkter

Dertil har Aarhus Kommune en række øvrige opmærksomhedspunkter.

Risikovurderinger

Aarhus Kommune mener, at det bør afklares om indlånskommunerne i den foreslåede ordning kan *bestille* en risikovurdering. I den nuværende ordning, kan kommunerne få råd og vejledning, men en risikovurdering udarbejdes på baggrund af en vurdering fra sikkerhedskonsulenterne. I lovforslaget bruges forskellige formuleringer i forhold til risikovurderingerne, bl.a. "anmodes om", "bistå med" m.m.

Hvis der i den foreslåede ordning ligger, at indlånskommunerne kan *bestille* en risikovurdering, vil det kunne skabe meropgaver for sikkerhedskonsulenterne, idet det bliver lovpligtigt med Barnets lov at lave risikovurderinger. I Barnets lov er risikovurderingerne beskrevet som en myndighedsopgave, men det er ikke tydeligt om kommunen som myndighed kan sende opgaven videre med en *bestilling* til sikkerhedskonsulenterne, i hvilket omfang sikkerhedskonsulenterne er forpligtet til at imødekomme bestillingen, og om det er sikkerhedskonsulenterne, der afgør, niveauet for og udformningen af risikovurderingen i den enkelte sag.

Direkte sparring til borgere

Dertil er det vigtigt, at en borger eller andre aktører fortsat kan henvende sig direkte til sikkerhedskonsulenterne og få sparring og rådgivning, uden at hjemkommunen inddrages. Det er således væsentligt, at det fremgår tydeligt af både lovforslaget og bemærkningerne, at dette fortsat er en mulighed.

Ufrivilligt udenlandsophold på baggrund af konflikt i DK

Derudover påpeger Aarhus Kommune, at det fremgår af lovforslagets §12 e., at den finder anvendelse i sager, hvor borger har eller har haft opholdstilladelse og er endt ufrivilligt i udlandet på baggrund af en æresrelateret konflikt, der er opstået i Danmark. Der gøres opmærksom på, at det i nogle sager kan være vanskeligt at bevise, at en æresrelateret konflikt er opstået i Danmark. Der er derfor en bekymring for, at ovennævnte formulering kan bruges til at afskrive handlepligten. Såfremt kriteriet om, at konflikten skal være opstået her i landet, fastholdes i lovtæksten, anbefales

det, at det i bemærkningerne til bestemmelsen tydeliggøres, hvornår dette er tilfældet.

6. oktober 2023
Side 3 af 3

Nødvendigheden af at indhente samtykke hos borgeren

Af lovforslaget (s. 75) fremgår det: *"En sikkerhedskonsulent, som virker i sin ansættelseskommune, vil i kraft af sit ansættelsesforhold kunne modtage de oplysninger, som ansættelseskommunen som myndighed har hjemmel til at behandle. Dog vil sikkerhedskonsulenten skulle indhente samtykke fra den berørte borger til, at sikkerhedskonsulenten kan behandle den pågældendes oplysninger i en konkret sag. Dette vil følge af den foreslåede bestemmelse i § 11 h, stk. 2.*

Aarhus Kommune finder, at bemærkningen helt unødvendigt regulerer ansættelseskommunernes interne forhold, hvor de almindelige forvaltningsretlige regler i fuldt tilstrækkeligt omfang i forvejen regulerer forholdet. Der ses således ikke at være behov for at skabe en administrativ forhindring for, at sikkerhedskonsulenterne som alle andre ansatte, kan tage del i behandlingen af en sag i samme del af forvaltningen, når det er af betydning for udførelsen af opgaven.

Ovenstående bekymringer og opmærksomhedspunkter har været drøftet med Københavns Kommune, som bakker op om indholdet i dette høringssvar.

Med venlig hilsen

Lotte Henriksen
Socialchef, Aarhus Kommune

Social-, Bolig- og
Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Ankestyrelsens bidrag til høring over udkast til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love – jeres j.nr. 2022-1209

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har den 7. september 2023 sendt udkast til forslag til Lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragsrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.) i høring.

Ankestyrelsens bemærkninger:

Lovforslagets § 1, nr. 1, om et foreslået nyt stk. 4 i § 2 i lov om social service

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at lov om social service skal finde anvendelse for personer uden lovligt ophold i Danmark, hvis personen er frifundet for straf efter straffelovens § 16, stk. 2, og retten har truffet afgørelse efter straffelovens § 68.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 1, nr. 1, at det er kommunen, der er forpligtet til at fuldbyrde foranstaltninger efter § 68 i straffeloven i form af anbringelse på institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller under tilsyn med mulighed for administrativ anbringelse eller i egnet hjem eller institution til særlig pleje eller forsorg. Det fremgår også, at den foreslåede bestemmelse vil

6. oktober 2023

J.nr. 23-74808

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

medføre, at en person uden lovligt ophold i den periode, hvor foranstaltningen løber, vil være omfattet af serviceloven i sin helhed. Kommunen vil således i denne periode også kunne træffe afgørelse om at yde hjælp og støtte udover f.eks. anbringelsen på et tilbud efter §§ 107 eller 108 i serviceloven. Der vil f.eks. kunne være tale om socialpædagogisk støtte efter § 85 eller hjælpemidler efter § 112.

Ankestyrelsen kan hverken i de foreslåede lovændringer eller i lovbemærkningerne se, hvilken kommune, der skal fuldbyrde foranstaltningen, eller hvilken kommune der skal træffe afgørelse om at yde hjælp og støtte, udover f.eks. anbringelsen på et tilbud efter §§ 107 eller 108 i serviceloven.

Handlekommune for borgere uden lovligt ophold i Danmark kan ikke fastlægges efter de gældende regler i kapitel tre i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Ankestyrelsen foreslår derfor, at der fastsættes nærmere regler om, hvilken kommune, der i de tilfælde, der er omfattet af det foreslåede § 2, stk. 4, i lov om social service, er handlekommune for disse borgere.

Lovforslagets § 1, nr. 2, om foreslået ændring af § 12 e, stk. 1, i lov om social service, og lovforslagets § 3, nr. 5, om foreslåede ændringer af § 172 a, stk. 1, og § 172 c, stk. 1, i barnets lov

Ankestyrelsen foreslår, at det overvejes, at reglerne om fastlæggelse af handlekommune i de situationer, som de foreslåede bestemmelser vedrører, kommer til at fremgå af kapitel tre i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område for at samle reglerne om handlekommune.

Lovforslagets § 2, nr. 1, om et nyt nr. 4 i § 9, stk. 3, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område:

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at reglerne om, at den oprindelige opholdskommune er handlekommune i sager efter lov om social service og § 115, stk. 2 og 4, jf. § 105, stk. 2, i lov om almene boliger mv., ved ophold i boformer efter § 9, stk. 3, ligeledes skal gælde for personer, der får ophold på indkvarteringssteder under Udlændingestyrelsen.

For ophold på de boformer, der fremgår af den gældende § 9, stk. 3, gælder, at opholdskommunen har ret til refusion fra den oprindelige opholdskommune for visse udgifter, jf. § 9 c, stk. 1 og 2, i lov om

retssikkerhed og administration på det sociale område. Der er imidlertid ikke foreslået en tilsvarende refusionsforpligtelse, når en borger får ophold på et indkvarteringssted under Udlændingestyrelsen.

Venlig hilsen

Cathrine Due Billing

Social-, Bolig- og
Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

31. oktober 2023

Ankestyrelsens bidrag til høring om tillæg til udkast til lovforslag om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love – jeres j.nr. 2022-1209.

J.nr. 23-83243

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Social-, Bolig og Ældreministeriet har ved mail af 4. oktober 2023 bedt Ankestyrelsen om bidrag til høring om ændringsforslag til lov retssikkerhed og administration på det sociale område og barnets lov.

Tel +45 3341 1200

Ankestyrelsens bemærkninger

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

Det foreslåede 3. pkt. i § 9 a, stk. 5, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Ifølge lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 9 a, stk. 5, 1. pkt., med ikrafttræden den 1. januar 2024 er handlekommunen for et barn med ophold i udlandet den kommune, der var handlekommune for barnet inden udlandsopholdet.

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Ifølge 2. pkt. er handlekommunen den kommune, der er eller senest var handlekommune for forældremyndighedsindehaverne i sager efter serviceloven, hvis barnet er født i udlandet.

I det foreslåede 3. pkt. fastlægges handlekommune efter § 9 a, stk. 2, hvis forældrene har fælles forældremyndighed. Efter § 9 a, stk. 2, er handlekommune for et barn den kommune, der er handlekommune for den forældremyndighedsindehaver, som barnet bor mest hos, når der er fælles forældremyndighed, og forældrene ikke bor sammen. Hvis barnet bor lige meget hos forældremyndighedsindehaverne, bliver bopælsregistreringen afgørende.

Det fremgår af bemærkninger til lovforslaget, at i den situation, hvor barnet bor lige meget hos begge indehavere af forældremyndigheden, vil handlekommune være den kommune, der senest var handlekommune i sager efter lov om social service for den forældremyndighedsindehaver, som barnet er bopælsregistreret hos i det udenlandske register, der svarer til det danske CPR.

Det fremgår videre af lovforslagets bemærkninger, at den foreslåede bestemmelse ikke regulerer den situation, hvor forældrene er frataget forældremyndigheden.

Vi gør opmærksom på, at en afsøgning af udenlandske registre, både i forhold til om forældrene er frataget forældremyndigheden, samt hvor barnet faktisk opholder sig og er bopælsregistreret, kan vise sig at være meget vanskelig og i visse tilfælde umulig. Det har særligt betydning i forhold til lande, der ikke har registre over bopælsregistrering og forældremyndighed, og hvor myndighederne er vanskeligt tilgængelige.

Vi kan derfor risikere ikke at kunne foretage en vurdering af faktisk ophold, bopælsregistrering og forældremyndighed, hvis dette skal ske via udenlandske registre eller myndigheder.

Venlig hilsen

Cathrine Due Billing

Til Social-, Bolig- og Ældreministeriet

Hørings svar

Børne- og Kulturchefforeningen har 7. september og 3. oktober 2023 modtaget udkast til forslag til lov om ændring serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love.

Børne- og Kulturchefforeningen takker for muligheden for at afgive høringssvar. Der var i udkastet tale om en række forskellige forslag til lovændringer, og Børne- og Kulturchefforeningen har forholdt sig til følgende punkter af dem:

1. Ministeriets ønske om at private leverandører skal levere forskellige data.
2. Brug af Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragsrejser og ufrivillige udenlandsophold.
3. Forenkling af reglerne vedr. børn- og ungeudvalg.
4. Ændring af § 48 i Barnets lov.

Ad. 1) Børne- og Kulturchefforeningen er bekymrede over den kommende og bureaukratiske opgave, der ligger i at have endnu et organ, der skal indberettes data til, når der allerede leveres en lang række data til Danmarks Statistik. Børne- og Kulturchefforeningen henstiller til, at der i stedet findes en løsning, hvor ministerierne kan trække allerede eksisterende data fra fx Socialtilsynet og Danmarks Statistik. Børne- og Kulturchefforeningen finder et vigtigt, at vi altid forholder os kritisk til de forskellige steder, der skal sendes data. Af flere grunde og også fordi det kan blive en udgift, der pålægges kommunerne både økonomisk og tidsmæssigt.

Ad. 2) Børne- og Kulturchefforeningen finder, at det giver rigtig god mening at præcisere brugen af både Sikkerhedskonsulentordning og Koordinationsenheden, og vi anbefaler også, at kendskabet af dem udbredes mere. Det giver god mening i denne type sager, at der kan videregives oplysninger fra kommunalbestyrelsen til disse enheder, og at de kan arbejde med disse oplysninger uden samtykke fra forældrene, da der kan være brug for at handle uden forældrenes viden.

Børne- og Kulturchefforeningen bifalder, at det i dette udkast præciseres, at borgere, der har haft gyldig opholdstilladelse i DK og opholder sig ufrivilligt i udlandet, vil have deres seneste opholdskommune som den fortsatte handlekommune. Det giver god sammenhæng til reglerne om handlekommuneforpligtigelse, hvor handlekommunen mister sin handlekompetence, når borgeren sammen med forældremyndighedsindehaveren forlader landet, også selvom det sker ufrivilligt.

Ad. 3) Børne- og Kulturchefforeningen er helt enig i de regelforenklinger, der lægges op til i forhold til børn- og ungeudvalgene. Umiddelbart er det ærgerligt, at det kun er kommuner over 55.000 indbyggere, der kan udpege to suppleanter. Dog opvejes det lidt af muligheden for, at der kan anvendes krydsende stedfortrædere for både kommunalbestyrelsens medlemmer og for de sagkyndige; den mulighed er meget meningsfyldt.

Ad 4) Børne- og Kulturchefforeningen bakker op om den præcisering, der lægges op til i § 48 i Barnets lov. Vi vil dog anbefale AST, at de sikrer, at de har den rette socialfaglige kompetence til stede, og særligt i sager hvor sagen ofte ikke kan afgøres ved juridiske vurderinger.

Med venlig hilsen

Rasmus Byskov-Nielsen

Vicekommunaldirektør, Ikast-Brande Kommune
Formand for Børne- og Kulturchefforeningen

Helle Støve

Direktør Børn og Unge, Holstebro Kommune
Formand for Børne- og Kulturchefforeningens Børn- og Familienetværk

Til Social-, Bolig, og Ældreministeriet

Indledningsvis vil jeg understrege, at jeg finder det yderst positivt, at der skabes et sikkert retsgrundlag for udveksling af oplysninger i forbindelse med rådgivning fra Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden for ufrivillige udlandsophold. Jeg deler ministeriets opfattelse af, at der er tale om et formål, der er anerkendelsesværdigt efter databeskyttelsesforordningen, og jeg deler også ministeriets vurdering af, at der er behov for et tydeligt nationalt retsgrundlag for behandlingen og udvekslingen af oplysninger mellem de af lovforslaget berørte myndigheder og myndighedspersoner. Det er efter min vurdering en styrke ved lovforslaget, at reglerne vil fremgå af de konkrete love, herunder barnets lov, serviceloven og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og ikke alene af persondataforordningen.

Jeg har dog følgende bemærkninger til lovforslaget, der efter min vurdering dels indeholder nogle uheldige formuleringer, og dels – såfremt disse ændringsforslag bliver tilføjet – vil kunne bidrage til at fjerne nogle af de uklarheder, der bliver som indførelsen af barnets lov medfører.

Generelle/tværgående bemærkninger

Børn, der er eller har været ofre for et ufrivilligt udlandsophold, og børn der ikke længere opholder sig i Danmark

Det var en stor styrkelse af retssikkerheden for mindreårige ofre for ufrivillige udlandshold, da man ændrede udlændingelovens § 17, stk. 3, således at disse børn ikke mistede deres opholdstilladelse som følge af opholdet. Det er desuden en stor styrkelse, at det nu fremgår udtrykkeligt af barnets lovs § 172 a, at barnets hidtidige handlekommune (naturligvis) også har ansvaret for barnet under og – som en naturlig følge deraf – efter opholdet.

Indlån af sikkerhedskonsulenter

Det følger af forarbejderne, at sikkerhedskonsulenten kan ”udlånes” til andre kommuner, hvor den pågældende skal bistå personalet i den konkrete sag. Det er positivt, at der skabes en klar hjemmel for denne udveksling af personale på tværs af kommuner. Henset til, at sikkerhedskonsulenter indlånes som følge af deres specialiserede viden, forekommer det imidlertid besynderligt, når det af forarbejderne fremgår, at ”Fordi indlånskommunen er handlekommune for den berørte borger, vil indlånskommunen have instruktionsbeføjelse over for sikkerhedskonsulenten i den konkrete sag. Indlånskommunen vil endvidere, som den ansvarlige myndighed for borgerens sag, have pligt til at føre tilsyn med det arbejde, som sikkerhedskonsulenten udfører på vegne af indlånskommunen. Det vil eksempelvis kunne dreje sig om sikkerhedskonsulentens koordinering af sagen, herunder hvem sikkerhedskonsulenten er i dialog med som led i sagsoplysningen.” Sikkerhedskonsulenten vil således under indlånsperioden fungere som en ansat i indlånskommunen.

Sikkerhedskonsulentordningen er skabt for at sikre, at alle kommuner har mulighed for at modtage den samme specialiserede rådgivning og vejledning. Selvom det må følge af indlånsforholdet, at visse rammer for sikkerhedskonsulentens arbejde tilrettelægges af indlånskommunen, kan det ikke være hensigten, at sikkerhedskonsulenten ikke overlades frihed i vurderingerne *inden for de af indlånskommunen fastsatte rammer*. Alternativt mister ordningen sin værdi – ikke mindst i de tilfælde, hvor der internt i indlånskommunen mangler viden om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.

Rammerne for sikkerhedskonsulentens arbejde

- Det bør stå mere klart, at det er handlekommunen, og ikke sikkerhedskonsulenten, der er ansvarlig for at sikre et samtykke til behandling af oplysninger efter den sociale retssikkerhedslovs § 11 h.
- Der er ingen tvivl om, at sikkerhedskonsulenterne har tavshedspligt uanset, om de bistår deres egen eller andre kommuner. Henset til, at sikkerhedskonsulenterne under et indlån *ikke* skifter ansættelsessted, bør der imidlertid af retssikkerhedsmæssige grunde udarbejdes tavshedspålæg til sikkerhedskonsulenterne, således at de i forvejen udsatte borgere, som sagerne vedrører, kan føle sig trygge ved, at der ikke i unødigt omfang flyder oplysninger mellem kommunerne.

Bemærkninger til barnets lovs §§ 172 a-c

Information til forældremyndighedsindehaveren

Efter forarbejderne til barnets lovs § 172 a, stk. 2, kan henholdsvis sikkerhedskonsulentens og koordinationsenhedens samtale med barnet eller den unge, uden forældremyndighedsindehaverens samtykke, såfremt hensynet til barnets sikkerhed eller bedste taler for det. Dette stemmer overens med reglerne for børnesamtaler i øvrigt efter barnets lov. Derimod kan det ikke have sin rigtighed, når det fremgår af forarbejderne, at kommunalbestyrelsen ikke skal informere forældremyndighedsindehaveren om, at man *behandler sagen*, hverken før eller efter samtalen har fundet sted. Så snart der indledes en egentlig sag, vil forældremyndighedsindehaveren skulle inddrages, og såfremt dette vil udgøre en alvorlig risiko for barnet, må der træffes en afgørelse om anbringelse uden for hjemmet. Det bør derfor stå **helt klart**, at det alene er under selve risikovurderingen, og ikke under det mindre specifikke begreb ”sagen”, der kan tilbageholdes oplysninger fra forældremyndighedsindehaveren.

”Bekymring”

Det fremgår af både § 172 a, stk. 1, og § 172 c, stk. 1, at sikkerhedskonsulenterne og Koordinationsenheden kan bistå kommunerne, når der er ”bekymring” for (§ 172 a) æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol og for (§ 172 c), at en mindreårige er i risiko for at blive offer for et ufrivilligt udlandsophold. Mens dette ordvalg er passende i relation til henvendelser fra borgere, bør kriteriet – i overensstemmelse med barnets lov i øvrigt – være ”kendskab til eller grund til at antage”. Dette er vigtigt, da det er en forudsætning i forarbejderne til barnets lov, at loven suppleres af almindelig forvaltningsret. For at sikre klarhed i retsgrundlaget og størst mulig ensartethed på tværs af kommunerne, er det vigtigt, at kriterierne er konsistente.

Andre bemærkninger:

I forlængelse af ovenstående, er det min opfattelse (som det også er bebudet i regeringens lovprogram), at der bør foretages en mindre ændring i barnets lovs § 133, stk. 1, nr. 1. Det fremgår af bestemmelsen, at en fagperson skal underrette, hvis den pågældende har kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung kan have ”behov for støtte efter denne lov”. Bestemmelsen er videreført fra servicelovens § 153, stk. 1, nr. 1, og der er ikke tilsigtet en ændring af indholdet. Derfor bør bestemmelsen ændres således, at det fremgår, at underretningspligten kun træder i kraft, når barnet har behov for særlig social støtte. Alternativt vil bestemmelsen kunne læses således, at underretningspligten også gælder, hvor barnet har et mindre handicap, men hvor der ikke er nogen som helst grund til at betvivle, at forældremyndighedsindehaveren fuldt ud er i stand til at varetage barnets behov for f.eks. ortopædisk fodtøj eller bleer. Det er afgørende, at der handles

Høringssvar til udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love

hurtigt og effektivt på alvorlige underretninger om mistriksel og derfor er det også vigtigt, at der kun underrettes om forhold, som kommunerne er forpligtede til at forholde sig til på det sociale børneområde.

Jeg står naturligvis til rådighed for drøftelse af de fremsatte småjusteringer

Med venlig hilsen

Cand.jur., ph.d., lektor, Caroline Adolphsen

Mail: ca@law.au.dk

Brevdato 02-10-2023
Afsender Liva Hartvig Hansen (LIVHH@regioner.dk)
Modtagere Maria Schultz (Sagsbehandler, Center for Jura og Internationale Opgaver)
Akttitel Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love
Identifikationsnummer 760804
Versionsnummer 1
Ansvarlig Maria Schultz
Vedlagte dokumenter Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)
Udskrevet 10. nov 2023

Til: Maria Schultz (masz@sm.dk)
Cc: René Vejby Kierch (RENVK@regioner.dk)
Fra: Liva Hartvig Hansen (LIVHH@regioner.dk)
Titel: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love
Sendt: 02-10-2023 15:41

Til Social- og Ældreministeriet

Danske Regioner har ikke andre bemærkninger til denne høring end en kommentar om, at det er positivt, at der kommer fokus på at løse de juridiske udfordringer, der er vedrørende grønlandske og færøske borgeres hjælp og ophold efter serviceloven og tilsvarende for så vidt angår personer uden lovligt ophold her i Danmark, der er frifundet for straf efter straffelovens § 16, stk. 2, og retten har truffet afgørelse efter straffelovens § 68.

Med venlig hilsen
Liva Hartvig Hansen

Student
Team Psykiatri og Social
Center for Sundheds- og Socialpolitik (SUS)
M 23616403
E livhh@regioner.dk

Dampfærgevej 22
2100 København Ø
T 35 29 81 00

Århus d. 23. oktober

Til Social- og Ældreministeriet

Selvom vi ikke er inviteret til at afgive høringssvar, tillader vi os at rette henvendelse til ministeren i håb om, at denne – i vores øjne meget bekymrende lovændring – ikke vedtages. Der er efter vores vurdering tale om et meget alvorligt og omfattende opgør med forståelsen af, hvem der har ansvaret for en børnesag, hvilket kan risikere at medføre, at de mest udsatte og ressourcetsvage børn ikke får den hjælp, de har krav på efter loven.

Hvem har ansvaret for en børnesag?

Vi tillader os at gå ud fra, at ministeren er enig med os i, at ansvaret for socialt udsatte børn, hvor forældremyndighedsindehaveren ikke er i stand til at yde den fornødne støtte og omsorg, ligger hos kommunen og i sidste ende staten. Fordelen ved dette helt grundlæggende princip er, at det udsatte barn ikke selv skal bede om hjælp. At barnet ikke skal stilles i en situation, hvor det kan komme i konflikt med sine forældre ved at bede om støtte.

Barnet har ret til beskyttelse, og ret til at andre påtager sig ansvaret for at sikre, at barnet bliver beskyttet, hvis det er udsat for svigt. Barnet må ikke pålægges et (med)ansvar, skal ikke ansøge om hjælp eller støtte og bør ikke komme i en situation, hvor dets manglende medvirken til en sag kan medføre, at det ikke får den hjælp og støtte, det er berettiget til (såkaldt processuel skadevirkning). Det er de voksnes ansvar at opdage barnets behov, at oplyse sagen og at træffe den afgørelse, der bedst hjælper barnet. Sker det *ikke* kan kommunen ifalde et erstatningsansvar for overtrædelser af barnets lov, men også for overtrædelser af EMRK artikel 3. Myndighederne har altså en positiv (aktiv) pligt til at passe på barnet, hvilket også afspejler sig i reglerne om underretningspligt og udveksling af oplysninger på børneområdet.

Af samme grund har flere af undertegnede i et tidligere høringssvar stillet os kritiske overfor den nye § 48, hvorefter barnet selv kan bede om at blive anbragt.

Vi er fuldt ud klar over, at der er sager, hvor kommunerne ikke overholder lovgivningen på området, og hvor børn derfor ikke får den hjælp, de er berettigede til, men den kendsgerning, at en del kommuner ikke overholder de forpligtelser, der påhviler dem efter loven, bør ikke føre til, at det er barnet selv, der gøres ansvarlig for at rette op på dette store (og indtil videre uløste) problem. Denne bestemmelse kommer i vores øjne *ikke* til at styrke barnets retssikkerhed og slet ikke dets retsbeskyttelse.

Der er flere led i bestemmelsen, der er problematiske på hver deres måde.

Efter stk. 1, kan barnet anmode om at blive anbragt, med det resultat, at kommunen efter stk. 2, skal vurdere, om der skal udarbejdes en børnefaglig undersøgelse.

Denne bestemmelse er i bedste fald overflødig og i værste fald vildledende. Det er ikke, og har aldrig været, sådan, at kommunen kun er forpligtet til at tage oplysninger om udsatte børn alvorligt, hvis de tilkommer kommunen på bestemte måder. Hvis et barn, uanset alder, henvender sig til kommunen med oplysninger, der giver grund til at antage, at barnet kan have behov for særlig støtte, er kommunen allerede nu efter servicelovens § 50, stk. 1, forpligtet til at starte en børnefaglig undersøgelse. Barnet er altså ikke ansvarligt for at specificere sine ønsker. Det er og bør være kommunens opgave – uafhængigt af om der foreligger en egentlig anmodning herom - at sørge for, at barnet bliver taget alvorligt, og at der bliver foretaget en indledende faglig vurdering af, hvad tilgæede oplysninger betyder for kommunens eventuelle forpligtelse til at gå videre med dem.

Når der er fastsat regler om *underretningspligt* handler det ikke om, hvilke oplysninger, kommunen skal tage alvorligt, men om at fagpersoner og borgere i visse tilfælde, skal kontakte kommunen med den viden, de har om barnets situation. For fagpersonernes vedkommende i det tilfælde, at barnets forhold giver anledning til at antage, at der kan være behov for særlig støtte efter den sociale lovgivning.

Ved at indføre barnets lovs § 48, giver man fejlagtigt indtryk af, at det kun er oplysninger, der er indkommet på nærmere angivne måder, der skal tages alvorligt af kommunen. Det bemærkes i forlængelse heraf, at situationen er væsensforskellig fra forældreansvarslovens § 35 om barnets initiativret. Familieretshuset er netop ikke pålagt tilsynspligt endsige tillagt egen-driftskompetence, hvorfor det ikke af sig selv kan indlede sager efter forældreansvarsloven.

Den foreslåede ændring om barnets klageadgang

Med den foreslåede ændring af § 48, stk. 2, skal det nu være muligt for barnet at klage til Ankestyrelsen, hvis kommunen i forlængelse af barnets anmodning *ikke* træffer afgørelse om anbringelse eller en støttende indsats efter barnets lovs § 32. Igen synes ministeriet at overse de væsentlige risici, der efter vores opfattelse er forbundet med at indføre denne klageadgang. Indledningsvis forekommer det mærkværdigt, at barnet kan klage over, at der ikke iværksættes indsats, når kommunen efter bestemmelsen kun er forpligtet til at vurdere, om der skal udarbejdes en børnefaglig undersøgelse. Vi mener slet ikke, at der skal indføres en klageadgang, men skulle den indføres burde den rettelig knytte sig til, om kommunen iværksætter en undersøgelse, og ikke om kommunen træffer afgørelse om anbringelse eller en støttende indsats. Hvad der imidlertid i vores øjne er det mest problematiske ved bestemmelsen er, at man med barnets klageadgang igen overlader en del af ansvaret for sagen til det udsatte barn, for hvis barnet *ikke* klager, er der vel ikke noget problem i sagen? Den opfattelse, vil man normalt have i sager om voksne mennesker, der fx ansøger kommunen om tilladelse til at opføre en altan, og der er en risiko for, at den samme opfattelse ville kunne brede sig i en hårdt presset socialforvaltning.

Hvilke sager, er de vigtigste og hvem har mest brug for hjælp?

Det er vores opfattelse, at alle udsatte børn, har krav på den samme hjælp og støtte. Sådan læser vi også FN's børnekonvention og praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, og vi tager det for givet, at ministeren deler denne opfattelse. Ved at indføre nye regler, med nye sagsgange, lægges der endnu en opgave ud til kommunerne, som de skal indrette deres systemer efter. Det tager tid og penge, selv hvis der alene er tale om sager, kommunen burde have undersøgt som led i deres ansvar efter barnets lovs §§ 19 ff. Det kan ikke være hensigten at indføre *mere* bureaukrati og administration i kommunerne, og indføre flere sagsgange, der komplicerer det i forvejen komplicerede system, der er indført med screening, afdækning og undersøgelse. En klagesag med skriftveksling frem og tilbage til Ankestyrelsen, er tidsmæssigt omkostningskrævende for kommunerne, og det er tid, der går fra at opspore og undersøge, om udsatte børn og unge har brug for hjælp. Der tages fokus og ressourcer fra de børn, der slet ikke er i stand til at handle på egne vegne (og de helt små børn, der er et særligt fokuspunkt i barnets lov med de nye regler om tvangsfjernelse og tvangsadoption inden fødslen), hvilket ikke kan have været hensigten.

Vi vil meget gerne opfordre til, at ministeren undlader at tage denne del af lovforslaget med videre, da det er vores opfattelse, at den ikke vil styrke retsstillingen for de mest udsatte børn i Danmark. Ansvar for udsatte børn må aldrig blive deres eget.

Vi står naturligvis til rådighed for drøftelser og uddybende spørgsmål.

Med venlig hilsen

Caroline Adolphsen

Også på vegne af

Bente Adolphsen og Peter Brix Vangsgaard

Høringsvar til lovforslag om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love

Hermed Dataproc.es' høringsvar i anledning af udkastet til "lovforslag om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love" offentliggjort på Høringsportalen under følgende link:

<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/67840>

Jeg skal anmode Socialministeriet om at overveje sammenhængen mellem handlekommunebestemmelserne og betalingskommunebestemmelserne i relation til ændring af handlekommunereglen i retssikkerhedsloven for så vidt angår ophold på indkvarteringssteder under Udlændingestyrelsen.

Ophold på indkvarteringssteder under Udlændingestyrelsen

Ved lovforslagets §2, nr. 1 indføres "indkvarteringssteder under Udlændingestyrelsen" som nyt nr. 4 i retssikkerhedslovens (kommende) §9, stk. 3. (Indtil 1.1.2024 §9, stk. 7).

Dataproc.es er helt enig i, at disse opholdssteder bør indføres i det nævnte stykke og finder det meget prisværdigt, at Socialministeriet lukker dette hul ganske hurtigt efter, at det efter Ankestyrelsens afgørelser på området har vist sig at være der.

Der er imidlertid ikke i udkastet til lovforslaget foreslået nogen tilsvarende ændring i retssikkerhedslovens §9c, stk. 2. Det vil i så fald blive første gang, at de 2 bestemmelser opstilling af anbringelsestilbud for voksne ikke følges 100% ad.

Dette kan skabe problemer i forhold til sammenhængen i betalingsforpligtelsen, idet udlændingen herefter i visse tilfælde *ikke* er i et "ubrudt" forløb efter refusionsreglerne, mens vedkommende vil være i et "ubrudt" forløb efter handlekommunereglerne.

Desuden vil der også kunne forekomme situationer, hvor borgerens handlekommune i sager om sociale ydelser har udgifter, mens borgeren opholder sig på indkvarteringsstedet under Udlændingestyrelsen, som denne burde få dækket.

Vedr. ubrudt forløb

Antag følgende scenarie 1 (taget fra Ankestyrelsens j.nr. 22-42251, som formentlig er den primære sag, der ligger til grund for lovændringen):

- En borger, som opholder sig i A Kommune flytter på forsorgshjem i B Kommune. (A Kommune er handle- og betalingskommune).
- Under opholdet på forsorgshjemmet udløber borgerens opholdstilladelse nominelt, og borgeren bliver derfor udskrevet af tilbuddet. Borgeren bliver derefter indkvarteret på et indkvarteringssted under Udlændingestyrelsen i C Kommune.
- Efter en måned afgør Udlændingestyrelsen, at borgerens opholdstilladelse alligevel ikke kan anses for udløbet, og borgeren udskrives af indkvarteringsstedet. Borgeren tager på ny ophold på et forsorgshjem i B Kommune.

I denne situation har borgeren efter de nugældende regler erhvervet opholdskommune i C Kommune under opholdet på indkvarteringsstedet. Dette indkvarteringssted er ikke omfattet af reglerne i retssikkerhedslovens §9, stk. 7 (fremover stk. 3). C Kommune vil derfor blive handle- og betalingskommune for borgeren, når denne på ny tager ophold på forsorgshjemmet i B Kommune.

Dette hul bliver med hensyn til handleforpligtelsen lukket med udkastet til lovforslaget. Borgeren vil efter lovforslaget fremover vil have handlekommune efter serviceloven i A Kommune, mens vedkommende opholder sig på indkvarteringsstedet. A Kommune vedbliver da også med at være handlekommune efter serviceloven for borgeren under det følgende ophold på forsorgshjemmet, fordi der er tale om et ubrudt forløb efter retssikkerhedslovens §9, stk. 8 (fremover stk. 4).

Eftersom borgeren under opholdet på indkvarteringsstedet har handlekommune i A Kommune, og der er tale om en fortsat anbringelsessag (efter retssikkerhedslovens §9c, stk. 2), anses A Kommune også for at være den anbringende (medvirkende) kommune, når borgeren på ny tager ophold på forsorgshjemmet i B Kommune. Dermed vil A Kommune i denne situation også være betalingskommune *direkte* efter anbringelsesreglen i retssikkerhedslovens §9c, stk. 2. Alt er altså i denne situation i henhold til intentionen om, at A Kommune fortsat skal være betalingskommune for borgeren.

Men sker der efterfølgende skift fra en anbringelsessag til en sag omfattet af de andre refusionsbærende ordninger (efterværn, frit valg og passivitet), vil der ikke være tale om et ubrudt forløb efter refusionsreglerne i modsætning til handlekommunereglen.

Antag følgende scenarie 2:

Nibe, september 2023

- A Kommune har anbragt en borger i et tilbud efter servicelovens §108 i B Kommune. (A Kommune er handle- og betalingskommune).
- Under opholdet på §108-tilbuddet udløber borgerens opholdstilladelse nominelt, og borgeren bliver derfor udskrevet af tilbuddet. Borgeren bliver derefter indkvarteret på et indkvarteringssted under Udlændingestyrelsen i C Kommune.
- Efter en måned afgør Udlændingestyrelsen, at borgerens opholdstilladelse alligevel ikke kan anses for udløbet, og borgeren udskrives af indkvarteringsstedet. Borgeren bruger herefter sit frie valg til at flytte til et nyt §108-tilbud i D Kommune.

I denne situation skal handleforpligtelsen efter serviceloven både efter de nye og kommende regler overgå til D Kommune som tilbuddets beliggenhedskommune efter fritvalsreglerne.

Selvom A Kommune efter lovudkastet vil være borgerens handlekommune efter serviceloven under opholdet på indkvarteringsstedet, er der ved flytningen til D Kommune ikke tale om en anbringelse, men om en fritvalgsflytning. A Kommune bliver derfor ikke betalingskommune ved opholdet i D Kommune direkte i kraft af betalingsreglen i retssikkerhedslovens §9c, stk. 2.

Og eftersom "indkvarteringssteder under Udlændingestyrelsen" ikke bliver nævnt som refusionsbærende anbringelsessteder i retssikkerhedslovens §9c, stk. 2, er borgeren *ikke* i et ubrudt refusionsbærende forløb efter retssikkerhedslovens §9c, stk. 10 (fremover stk. 11).

Herefter vil D Kommune i udgangspunktet blive betalingskommune for borgeren.

De oplyste anbringelsessteder for voksne efter handlekommunereglerne og betalingskommunereglerne bør altså være de samme efter retssikkerhedslovens §9, stk. 7 (fremover stk. 3) og §9c, stk. 2, idet der ellers bliver forskel på konsekvenserne i forhold til reglerne om ubrudt forløb med hensyn til handle- og betalingsforpligtelsen, jfr. retssikkerhedslovens §9, stk. 8 (fremover stk. 4) §9c, stk. 10 (fremover stk. 11).

Vedr. betalingsforpligtelsen for f.eks. forsørgelsesydelse

I de 2 ovennævnte scenarier er udgangspunktet selvfølgelig, at man ikke uden lovligt ophold i Danmark kan modtage ydelse efter den sociale lovgivning.

Men det kunne f.eks. forekomme, at Udlændingestyrelsen traf afgørelse om forlængelse af borgerens opholdstilladelse – eller om at denne hele tiden havde været gyldig. Herefter blev borgeren boende på indkvarteringsstedet en uges tid, indtil der var

Nibe, september 2023

plads på et forsorgshjem eller et andet botilbud, som handlekommunen (Kommune A) ville stille til rådighed.

I løbet af denne uge havde borgeren måske ret til udbetaling af kontanthjælp. A Kommune ville i denne situation kun være borgerens handlekommune efter serviceloven, mens C Kommune som indkvarteringsstedets beliggenhedskommune ville være handlekommune for udbetaling af ydelser efter lov om en aktiv socialpolitik. I denne situation ville C Kommune ikke have ret til refusion for denne udgift fra A Kommune, idet indkvarteringssteder under Udlændingestyrelsen efter udkastet til lovforslaget ikke nævnes under retssikkerhedslovens §9c, stk. 2.

Det kan også være, at C Kommune måske under Udlændingestyrelsens behandling af sagen *har* udbetalt kontanthjælp til borgeren, hvilket kommunen ikke burde, når borgeren ikke har lovligt ophold i Danmark, men eftersom Udlændingestyrelsens afgørelse går ud på, at borgeren ikke på noget tidspunkt har mistet sin opholdstilladelse, er denne udbetaling af kontanthjælp lovlig. I denne situation vil C Kommune heller ikke efter lovudkastet have ret til refusion for udgiften.

Dette burde C Kommune måske nok have ret til. I hvert fald gør det reglerne lettere administrerbare, at der ikke i forhold til indkvarteringssteder under Udlændingestyrelsen skulle være en forskel på betalingskommunereglerne sammenlignet med de øvrige tilbudstyper i retssikkerhedsloven.

Problemet ville kunne løses ved at indsætte et tilsvarende nr. 4 i retssikkerhedslovens §9c, stk. 2, som i (den fremtidige) §9, stk. 3.

Med venlig hilsen

Esben Schmidt, advokat

Dataproces

Social-, Bolig og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt til: masz@sm.dk

29. september 2023

J.nr. 2023-11-1059
Dok.nr. 643687
Sagsbehandler
Kamille Frølund
Thomsen

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love

Ved e-mail af 7. september 2023 har Social-, Bolig og Ældreministeriet rettet henvendelse til Datatilsynet og anmodet om tilsynets eventuelle bemærkninger til oven for nævnte udkast til lovforslag.

Udkastet giver ikke umiddelbart Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Datatilsynet forudsætter generelt, at reglerne i databeskyttelsesforordningen¹ og databeskyttelsesloven² vil blive iagttaget i forbindelse med enhver eventuel behandling af personoplysninger foranlediget af forslaget.

Med venlig hilsen

Kamille Frølund Thomsen

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

¹ Europa Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46 EF.

² Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Social-, Bolig- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt til masz@sm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 9132 5685
PEHJ@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 23/02049-2

5. OKTOBER 2023

HØRINGSSVAR OVER LOVFÆSTELSE AF DEN NATIONALE SIKKERHEDSKONSULENTORDNING MV.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har ved e-mail af 7. september 2023 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold mv.).

Instituttet har alene bemærkninger til de dele af lovudkastet, der vedrører den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold.

Instituttet anser det for positivt, at sikkerhedskonsulentordningen og koordinationsenheden videreføres, og at rammerne omkring dem bliver lovfæstet og tydeliggjort.

Instituttet har tidligere undersøgt ekstrem social kontrol.¹ Ekstrem social kontrol udgør en betydelig menneskeretlig udfordring for de personer, der udsættes for det, især børn, unge og kvinder. Ofrene kan opleve betydelige indskrænkninger i deres personlige frihed og mulighed for at leve et selvstændigt liv og blive udsat for overgreb i form af fysisk og psykisk vold og anden grænseoverskridende adfærd.

Derfor er det vigtigt, at der bliver iværksat initiativer, der modvirker ekstrem social kontrol. I vores rapport anbefalede vi, at omsorgs- og fagpersoner omkring børn og unge, såsom lærere og pædagoger, skal klædes på og have adgang til sparring om, hvordan de håndterer (mistanke om) ekstrem social kontrol. Vi anbefalede desuden, at

¹ Institut for Menneskerettigheder, Ekstrem social kontrol, november 2017, <https://menneskeret.dk/udgivelser/ekstrem-social-kontrol>.

myndighederne skal have mulighed for at tale med barnet uden at inddrage forældrene, hvis der ellers er risiko for barnets sikkerhed, eller at barnet afbryder kontakten til myndighederne.

Instituttet kan derfor støtte, at sikkerhedskonsulenterne får adgang til at gennemføre samtaler med barnet eller den unge uden samtykke fra forældremyndighedsindehaverne, hvis hensynet til barnets eller den unges sikkerhed eller bedste taler for det.²

Kommunerne kan allerede i dag gennemføre samtaler med barnet eller den unge uden forældremyndighedsindehavernes samtykke, når hensynet til barnets eller den unges bedste taler for det.³

Derfor vil nærværende lovudkast efter instituttets umiddelbare vurdering ikke medføre yderligere eller mere vidtgående indgreb i princippet om, at forældrene har det primære ansvar, ret og pligt i forhold til at sikre deres barns opdragelse og udvikling.⁴

Instituttet vurderer, at lovudkastet desuden afspejler en rimelig balance mellem hensynet til at beskytte barnet eller den unge på den ene side og at undgå unødige indgreb i privat- og familielivet på den anden side.

Instituttet har derfor ikke anbefalinger til ændringer af lovudkastet.

Instituttet bemærker dog, at det er væsentligt, at der bliver fulgt op på sikkerhedskonsulentordningen og koordinationsenheden både for at sikre, at de fungerer effektivt og opfylder deres formål, og at de ikke foretager for vidtgående indgreb i børnenes og familiernes rettigheder.

Instituttet anbefaler derfor:

- At sikkerhedskonsulentordningen og koordinationsenheden bliver evalueret 3-5 år efter lovforslagets eventuelle vedtagelse.

Der henvises til ministeriets sagsnummer 2022-1209.

Med venlig hilsen

Peter Kristian Hjaltason

SPECIALKONSULENT

² Lovudkastets § 3, nr. 5 (§ 172 a, stk. 2, 2. pkt.).

³ Servicelovens § 48, stk. 1, 3. pkt., og barnets lovs § 5, stk. 3, 2. pkt.

⁴ FN's børnekonventions artikel 5 og 18.

København den 14.11.2023

Høringssvar over tillæg til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.)

Først vil vi beklage, at vores høringssvar først fremsendes nu. Vi har desværre ikke været på høringslisten og har derfor ikke været opmærksomme på, at forslaget var i høringen. Vi mener, at vores kommentarer til forslaget er yderst relevante, da vi til dagligt arbejder med målgruppen for forslaget og derfor har erfaringer med, hvordan praksis er i dag og de evt. konsekvenser det kan få for børn og unges retssikkerhed, hvis forslaget vedtages i sin nuværende form.

I børne- og ungekrisecenteret Joannahuset møder vi børn og unge, der har så vanskelige hjemlige forhold, at de ønsker at blive anbragt udenfor hjemmet. Som en del af vores rådgivning og retshjælp hjælper vi de unge, der kommer til Joannahuset med et ønske om at blive anbragt, med at få kontakt til kommunen og med at formidle baggrunden for deres ønske om at blive anbragt. Desuden vejleder vi børn og unge om deres ret til at klage, i de situationer, hvor deres kommune giver afslag på deres ansøgning om anbringelse.

Vi har oplevet, at kommuner har sat spørgsmålstegn ved, om børn har ret til at ansøge om en foranstaltning, samt ret til at klage over et afslag på den hjælp, som de har efterspurgt. Vi henviser til, at forvaltningsretten også gælder for børn og unge, og at et afslag på en ydelse, herunder anbringelse, udenfor hjemmet er en afgørelse efter forvaltningsloven. Ombudsmanden skriver blandt andet om afgørelsesbegrebet og afgrænsningen til faktisk forvaltningsvirksomhed:

Beslutninger, der overvejende er af retlig karakter og træffes ud fra et offentligretligt retsgrundlag, som fastsætter de berørte borgeres retsstilling, er dog afgørelser i lovens forstand. Det gælder navnlig beslutninger om, hvorvidt en person har ret til en ydelse, der i sig selv har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed. F.eks. er en tilladelse til (eller afslag på) at tage ophold på en institution – eksempelvis en daginstitution eller et plejehjem – en afgørelse efter forvaltningsloven.

Vi mener, at formuleringen af forslaget til bestemmelsen i § 48 i barnets lov, vil betyde en forringelse af de rettigheder, som børn og unge i dag har i henhold til forvaltningsloven. Hvis bestemmelsen vedtages med den foreslåede ordlyd, kan børn og unge kun klage over kommunens afgørelse om deres anmodning på anbringelse jf. § 48 i barnets lov, hvis de på baggrund af deres ansøgning enten ingen støtte får, eller de kan klage over den specifikke støtte, som de tildeles. Det betyder, at hvis et barn f.eks. har ansøgt om at blive anbragt, og kommunen alene iværksætter psykologhjælp til barnet, vil barnet ikke kunne klage over

kommunens afslag på anbringelse. Dette kan kun betragtes som en forringelse af børn og unges rettigheder på det sociale område, hvilket må antages ikke at have været intentionen med at lave barnets lov, herunder § 48.

Vi opfordrer til, at § 48 i barnets lov formuleres på en måde, så det tydeligt fremgår, at kommunen altid skal træffe en afgørelse om tilsagn eller afslag på barnets anmodning om anbringelse, og at en sådan afgørelse altid kan påklages uanset, om kommunen iværksætter andre former for støtte til barnet. Alternativt mener vi, at § 48 bør udgå af barnets lov så den nuværende retstilstand består således, at børn fortsat har en ret til både at ansøge om specifikke støttende foranstaltning, ligesom de har en ret til at få en begrundet afgørelse på tilsagn eller afslag på den ansøgte ydelse og de bevarer retten til at klage over afgørelsen.

Venlig hilsen

Jette Wilhelmsen

Leder af joannahuset

Marie Skovgaard

Jurist i Joannahuset

Social-, Bolig- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt på mail til masz@sm.dk

KL's bemærkninger til 'samlelovforslag'

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har den 7. september 2023 bedt KL om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til Lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.). Høringssvaret skal være ministeriet i hænde senest den 6. oktober 2023.

Det har desværre ikke været muligt at få KL's høringssvar politisk behandlet inden fristen. KL fremsender derfor et foreløbigt høringssvar og vil fremsende eventuelle yderligere bemærkninger, når sagen har været politisk behandlet.

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser i henhold til DUT princippet.

KL har følgende bemærkninger til forslaget:

Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden

Med lovforslaget ønsker regeringen at indføre en klar lovhjemmel til det arbejde, som udføres af den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold.

KL mener, at det bør afklares om indlånskommunerne i den foreslåede ordning kan *bestille* en risikovurdering. I den nuværende ordning, kan kommunerne få råd og vejledning, men en risikovurdering udarbejdes på baggrund af en vurdering fra sikkerhedskonsulenterne. I lovforslaget bruges forskellige formuleringer i forhold til risikovurderingerne, bl.a. "anmodes om", "bistå med" m.m.

Hvis der i den foreslåede ordning ligger, at indlånskommunerne kan *bestille* en risikovurdering, vil det kunne skabe meropgaver for sikkerhedskonsulenterne, idet det bliver lovpligtigt med Barnets lov, at lave risikovurderinger. I Barnets lov er risikovurderingerne beskrevet som en myndighedsopgave, men det er ikke tydeligt om kommunen som myndighed kan sende opgaven videre med en *bestilling* til sikkerhedskonsulenterne.

Dato: 6. oktober 2023

Sags ID: SAG-2023-04093
Dok. ID: 3376244

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 5

Det beskrives i lovforslaget, at *"indlånskommunen (vil) have instruktionsbeføjelse over for sikkerhedskonsulenten i den konkrete sag"* og at *"Indlånskommunen endvidere, som den ansvarlige myndighed for borgerens sag, vil have pligt til at føre tilsyn med det arbejde, som sikkerhedskonsulenten udfører på vegne af indlånskommunen"*. Dette vil i praksis komme til at betyde, at sikkerhedskonsulenterne skal arbejde efter indlånskommunernes instrukser og skal håndtere mange forskellige arbejdsgange. Det kan blive en barriere for det faglige indhold i arbejdet.

Samtidig ønsker KL en afklaring af formålet med en *"indlåns- og udlåns-kommune-ordning"*, når der med lovforslaget påtænkes indført hjemmel til, at sikkerhedskonsulenterne må opbevare og behandle data på andre kommuners borgere.

KL savner, at det fremgår tydeligt af lovforslaget, om en borger eller andre aktører kan henvende sig direkte til sikkerhedskonsulenterne og få sparring, eller om alle sager skal gå gennem en indlåns- eller ansættelseskommune.

Det fremgår af lovforslaget, at den finder anvendelse i sager hvor borger har eller har haft opholdstilladelse, og er endt ufrivilligt i udlandet på baggrund af en æresrelateret konflikt, der er opstået i Danmark. Det bør afklares, om en kommune også har en handlepligt, hvis konflikten er opstået i udlandet.

Forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene

Der foreslås en række forenklinger i reglerne vedrørende de kommunale børne- og ungeudvalg, herunder regler om stedfortrædere for hvert medlem i udvalget. Forslaget har samlet set til formål at give kommunerne mere fleksibilitet i forhold til at sikre beslutningsdygtige børne- og ungeudvalg og at lette arbejdsbyrden for udvalgene.

KL ser generelt positivt på forslagene vedrørende børne- og ungeudvalgene, og kan støtte forslaget om, at der kan udpeges to stedfortrædere for hvert medlem af børne- og ungeudvalget, og at borgerrepræsentationen i Københavns Kommune kan beslutte, at der udpeges tre stedfortrædere for hvert medlem af børne- og ungeudvalget (forslagets § 2, nr. 3).

KL kan ligeledes støtte forslaget om at gøre det muligt at *"krydse"* stedfortrædere (forslagets § 2, nr. 4). KL lægger til grund, at det henset til forslaget karakter er ministeriets hensigt, at kommunalbestyrelsen *på et møde* skal forholde sig til, om det skal være muligt at *"krydse"* stedfortrædere. Som forslaget er formuleret, vil det imidlertid være muligt for kommunalbestyrelsen at uddelegere kompetencen.

KL vil opfordre til, at der i lovforslaget tages tydelig stilling til, om kommunalbestyrelsen selv skal træffe beslutningen. KL kan i den forbindelse henvise til afsnit 4.1.1.7. i vejledning nr. 9150 af 29. februar 2016 om regeludstedelse i forhold til kommuner og regioner.

Dato: 6. oktober 2023

Sags ID: SAG-2023-04093
Dok. ID: 3376244

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 5

Retningslinjer for børnesagkyndiges tidsforbrug ved sagernes behandling i børne- og ungeudvalgene

KL vil endelig gøre opmærksom på, at KL fortsat afventer svar på vores henvendelse af 29. marts 2022 til det daværende Social- og Ældreministerium. KL gjorde i henvendelsen bl.a. opmærksom på, at det er uhenigtsmæssigt for kommunerne, at der ikke findes retningslinjer for børnesagkyndiges tidsforbrug ved sagernes behandling i børne- og ungeudvalgene. Det opleves som et problem i kommunerne, da de manglende retningslinjer i praksis bl.a. gør det vanskeligt for kommunerne at leve op til deres tilsynsforpligtelse, når de skal godkende de børnesagkyndiges tidsforbrug.

KL vil gerne gentage opfordringen til at skabe klare rammer for kommunerne, så der sikres en ensartet betaling for børnesagkyndiges arbejde. KL indgår naturligvis meget gerne i en nærmere dialog om, hvordan der skabes de bedste rammer herfor.

Anvendelse af serviceloven for personer uden lovligt ophold, hvor der er truffet afgørelse efter straffelovens § 68

KL finder det positivt, at problemstillingen, vedrørende manglende hjemmel til at yde hjælp efter serviceloven til personer, der er frifundet for straf og hvor der er truffet afgørelse efter straffelovens § 68, søges afhjulpet.

Imidlertid vurderer KL, at

- Det er usikkert, om såvel borgere med mere eller mindre omfattende niveau af funktionsnedsættelse er omfattet af formuleringen i lovforslaget. Personer, der er frifundet for straf efter straffelovens § 16, stk. 1, 2. punktum, må også skulle omfattes af lovændringen.
- Med forslaget lægges der op til, at også borgere, omfattet af den mindst indgribende foranstaltningsdom, en tilsynsdom, vil være omfattet og således få forlænget sit opholdsgrundlag i Danmark. Det er KL's opfattelse, at dette vil være en udvidelse ift. nuværende praksis, hvor dette alene gælder borgere, der modtager en anbringelsesdom. KL vil i stedet foreslå, at formuleringen ændres til, at "Loven, uanset stk. 1, finder anvendelse for personer uden lovligt ophold i Danmark, hvis personen er frifundet for straf efter straffelovens § 16, stk. 1, 2. punktum eller straffelovens § 16, stk. 2 og retten har truffet afgørelse om en foranstaltning efter straffelovens § 68, der indebærer anbringelse i en institution eller bemyndiger tilsynsmyndigheden til at træffe afgørelse om anbringelse i en institution, dog kun så længe borgeren i henhold til dommen er anbragt på en institution jf. servicelovens § 108."
- Der skal sikres finansiering for udgifter til anbringelse og forsørgelse for denne målgruppe, således at kommunerne kompenseres for udgifter forbundet med anbringelsen mv.

Ministerens mulighed for at udstede regler vedrørende grønlandske og færøske borgere med dom til anbringelse i Danmark

KL finder det positivt, at social- og boligministeren forventes at udstede regler vedrørende grønlandske og færøske borgere med dom til anbringelse i Danmark.

Dato: 6. oktober 2023

Sags ID: SAG-2023-04093
Dok. ID: 3376244

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 5

Det er imidlertid problematisk, at lovgiver ikke i den forbindelse påtænker, at der i disse sager skal ske visitation af de grønlandske og færøske borgere, som det ville have været tilfældet for øvrige danske borgere, der modtager en foranstaltningsdom. Det skyldes først og fremmest, at borgeren idømmes en social anbringelse frem for sædvanlig straf, idet borger vurderes strafuegnet, men i stedet skal anbringes på et tilbud efter lov om social service.

Yderligere er det problematisk, at der ikke forud for borgerens anbringelse skal indgås en aftale mellem den grønlandske / færøske myndighed og den danske beliggenhedskommune. Det er i disse sager af væsentlig betydning for såvel samarbejdet om borgeren som borgerens trivsel, at beliggenhedskommunen inden borgerens ankomst har tilstrækkelig viden om borgeren og således grundlag for at agere i sagen, at den grønlandske / færøske borger ikke fejlanbringes på et tilbud, som fx ikke er godkendt til eller er i stand til at varetage borgerens behov. Det gælder også ift., at det sikres, at de grønlandske / færøske myndigheder fx har sikret borgerens forsørgelse. En visitation efter serviceloven og en samarbejdsaftale mellem myndigheder ville kunne sikre, at der er skabt det fornødne aftalegrundlag mellem den grønlandske myndighed og den danske kommune, som skal til for at sikre kvaliteten af den konkrete anbringelse, og at borgeren hjælpes i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om social service. Det vil også fremme, at der etableres et samarbejde mellem de grønlandske myndigheder og den danske beliggenhedskommune forud for anbringelsen, og at borgeren sikres en vej tilbage til et hverdagsliv med en mindre indgribende indsats i Grønland / på Færøerne, når borgerens anbringelse ophører.

KL skal på baggrund af ovenstående kraftigt opfordre til,

- at grønlandske / færøske borgere, der får en dom til anbringelse af en grønlandsk ret på et tilbud i en dansk kommune, sikres samme rettigheder til en visitation efter lov om social service som øvrige danske statsborgere, der modtager en dom til social anbringelse.
- at det som for grønlandske / færøske borgere, der anbringes socialt på et tilbud i Danmark sikres, at der indgås en aftale mellem den grønlandske / færøske og danske myndighed inden anbringelsen gennemføres.
- at der indarbejdes en kvalitetssikringsmekanisme, så grønlandske / færøske borgere ikke risikerer at blive anbragt på botilbud, som ikke kan varetage borgerens behov. Dette bør gælde for alle domstyper, men der kan eventuelt her sondres mellem domstyper, idet risikoen efter alt at dømme vil være større ved anbringelser på botilbud end ved anbringelser på sikret institution.
- at det sikres, at magtanvendelsesreglerne finder anvendelse for denne borgergruppe svarende til andre borgergrupper. Magtanvendelsesreglerne er ikke nævnt i udkastet. Uagtet om borgeren er anbragt socialt eller ved dom af grønlandske myndigheder, vil der være behov for at kunne anvende magtanvendelsesreglerne efter lov om social service kapitel 24 d.

Dato: 6. oktober 2023

Sags ID: SAG-2023-04093
Dok. ID: 3376244

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 5

Ministerens mulighed for at udstede regler vedrørende handle- og betalingsansvar i sager vedrørende grønlandske og færøske borgere

KL finder Social-, Bolig- og Ældreministeriets udmelding på området, hvorefter ministeriet anser det for danske kommuners ansvar at finansiere ophold for grønlandske / færøske borgere, der idømmes en dansk foranstaltning – uanset at det er en grønlandsk / færøsk myndighed, der har anbragt borgeren i et tilbud i en dansk kommune – meget problematisk i forhold til den økonomiske situation, hvorefter enkeltkommuner pålægges potentielt store økonomiske udgifter.

De grønlandske / færøske myndigheder bør fastholde handle- og betalingsansvaret for borgere anbragt i danske tilbud, uanset om de efterfølgende fx idømmes en dom ved en dansk ret. Dette én-til-én svarende til handle-betalingsreglerne danske kommuner imellem. Alternativt bør der sikres finansiering til de danske kommuner, således at de kompenseres for udgifterne.

Derudover skal KL gentage, som også påpeget i tidligere høringssvar på området, at det er uhensigtsmæssigt, at én dansk kommune kan indgå en aftale med en grønlandsk myndighed om visitation til et botilbud i en anden dansk kommune.

Med venlig hilsen

Janet Samuel

Dato: 6. oktober 2023

Sags ID: SAG-2023-04093
Dok. ID: 3376244

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 5

Social-, Bolig- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt på mail til sm@sm.dk

KL's bemærkninger til tillæg til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, [...] og forskellige andre love

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har den 3. oktober 2023 bedt KL om eventuelle bemærkninger til udkast til tillæg til udkast til forslag om lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.) i høring. Høringssvaret skal være ministeriet i hænde senest den 1. november 2023.

Det har desværre ikke været muligt at få KL's høringssvar politisk behandlet inden fristen. KL fremsender derfor et foreløbigt høringssvar og vil fremsende eventuelle yderligere bemærkninger, når sagen har været politisk behandlet.

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser i henhold til DUT princippet.

KL har følgende bemærkninger til lovforslaget vedrørende ændringen i § 48, i barnets lov:

Indledning

Med lovforslaget foreslås, at et barn eller en ung, der er fyldt 10 år, som har anmodet om at blive anbragt uden for hjemmet, kan klage til Ankestyrelsen, hvis kommunen beslutter, at der ikke skal træffes afgørelse om hverken at anbringe barnet eller den unge uden for hjemmet eller tilbyde en anden støttende indsats.

KL bemærker med undren, at lovgiver nu er overbevist om, at børn og unge, som anmoder om at blive anbragt uden for hjemmet, skal have ret til at klage, hvis kommunen vurderer, at anbringelse og støttende indsatser ikke er relevante.

Under de økonomiske forhandlinger blev det tydeligt kommunikeret af lovgiver, at børn og unge ikke skulle have klageret. Begrundelsen var, at kommunens beslutning var procesledende og derfor ikke kunne klages over.

Dato: 30. oktober 2023

Sags ID: SAG-2023-04262
Dok. ID: 3373651

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

Som konsekvens heraf modtog kommunerne ikke økonomisk kompensation i forbindelse med den nye bestemmelse.

Desuden synes det, at lovgiver selv er en smule usikker på den nylige ændring. Det fremgår, når KL læser følgende passage fra høringsbrevet:

"Reglerne omkring børn og unges rettigheder til selv at anmode om en anbringelse foreslås justeret. Målet er at gøre det klart, at børn og unge har ret til at klage, hvis kommunen ikke tager en beslutning om enten anbringelse uden for hjemmet eller en støttende indsats, men kun beslutter at iværksætte en støttende indsats. I sammenhæng hermed tydeliggøres i § 145 i barnets lov, at børn og unge, der er fyldt 12 år er omfattet af klageadgangen for bestemmelsen."

Baseret på ovenfor nævnte tekst, ser det ud til, at børn og unge kan klage, hvis de ikke tilbydes enten en anbringelse eller støttende indsats, men kun tildeles en støttende indsats. Dette virker kontradiktorisk og er uklart for KL.

Ydermere, påpeges det i teksten, at klagealderen er sat ned til 12 år, hvilket er i uoverensstemmelse med barnets lov, hvor klagealderen er justeret til 10 år.

Trods høringsbrevets kludrede udlægning af lovforslagets indhold, er KL dog generelt positiv overfor selve forslaget, og vurderer at forslaget giver en mere transparent forståelse af lovgivers intentioner med ændringen.

KL's bemærkninger til enkelte elementer i lovforslaget:

Støttende indsatser og forebyggende indsatser – hvornår kan barnet eller den unge klage?

Det er uklart, hvad der menes med en støttende indsats i den nye § 48, stk. 2. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at "støttende indsatser" er indsatser efter § 32. Samtidig henviser lovgiver til, "at det er u hensigtsmæssigt, at der i bemærkningerne til § 48 i barnets lov henvises til beskrivelsen af klageadgang i bemærkningerne til lovens § 30 om tidligt forebyggende indsatser, frem for at klageadgangen er beskrevet udtømmende." På den måde sikres en tydelig retstilstand.

KL er ikke enig i, at klageadgangen i § 48 og § 30 fremgår tydelig.

KL vil opfordre til, at der skabes klarhed over, hvilke indsatser i § 48, som lovgiver mener barnet eller den unge kan klage over, da muligheden for at klage baserer sig på flere forskellige indsatser. Nedenfor skitseres de muligheder, som KL kan læse sig frem til i forslaget:

- I § 48, kan barnet eller den unge klage, hvis barnet eller unge hverken får en anbringelse eller en støttende indsats efter § 32.
- Hvis barnet eller den unge derimod får en forebyggende indsats efter § 30, efter at have anmodet om en anbringelse, kan barnet eller den unge, efter KL's forståelse, ikke klage efter § 48, men er henvist til klagereglerne i § 30.

Dato: 30. oktober 2023

Sags ID: SAG-2023-04262
Dok. ID: 3373651

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

- I § 30, kan barnet eller den unge klage, hvis barnet eller den unge får en forebyggende indsats, men hellere vil være blevet anbragt eller have modtaget en støttende indsats efter § 32.

En beslutning om hverken at anbringe eller give en støttende indsats kan af barnet eller den unge, der er fyldt 10 år, indbringes for Ankestyrelsen
I bemærkningerne fremgår, at beslutninger efter § 48, kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i retssikkerhedsloven af barnet eller den unge, der fyldt 10 år.

KL er usikker på, hvorledes et barn under 10 år, der har anmodet om at blive anbragt uden for hjemmet, skal forholde sig, hvis kommunen vurderer, at barnet hverken skal anbringes eller have en støttende indsats.

KL vil anbefale, at lovgiver i bemærkningerne beskriver, hvorledes et barn under 10 år skal forholde sig, hvis barnet har anmodet om en anbringelse, men hverken bliver anbragt eller får en støttende indsats.

En procesledende beslutning om ikke at anbringe et barn eller en ung kan ikke påklages "særskilt"

I bemærkningerne fremgår, at en beslutning efter § 48, om ikke at anbringe et barn eller en ung, er en procesledende beslutning, der ikke kan påklages "særskilt".

Det mener KL ikke er korrekt. Således vil et barn eller en ung kunne klage "særskilt" over kommunens afgørelse om ikke at anbringe barnet eller den unge udenfor hjemmet, hvis barnet eller den unge får en forebyggende indsats efter § 30.

Af bemærkningerne til § 30 om tidligt forebyggende indsatser fremgår følgende: "[...] iværksætter kommunen en forebyggende indsats efter denne bestemmelse, vil det være muligt for forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge over 10 år at klage over, at der ikke er iværksat en støttende indsats eller en anbringelse efter §§ 32, 46 eller 47."

Bestemmelsen tager ikke sigte på almindelige generationskonflikter

I bemærkningerne fremgår, at bestemmelsen ikke tager sigte på situationer, hvor der er tale om almindelige generationskonflikter, der kan opstå, når unge gradvis frigør sig fra forældrene.

KL er usikker på, hvorledes kommunerne skal forholde sig, hvis den unges anmodning om at blive anbragt, er begrundet i en "almindelig generationskonflikt". Vil den unge i sådanne tilfælde kunne klage over kommunens beslutning om ikke anbringe og ikke at tilbyde en anden støttende indsats? Eller kan kommunen blot afvise at vurdere sagen?

Anmodning contra underretning

I bemærkningerne fremgår, "at det skal være tydeligt ud fra barnet eller den unges tilkendegivelse, at barnet eller den unge anmoder om at blive anbragt uden for hjemmet. Det fremgår i forlængelse heraf, at en henvendelse afhængigt af barnet eller den unges oplysninger, kan anses som en underretning."

Dato: 30. oktober 2023

Sags ID: SAG-2023-04262
Dok. ID: 3373651

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

KL vil anbefale, at lovgiver præciserer, hvornår der er tale om en anmodning, og hvornår der er tale om en underretning. Afklaringen er væsentlig, da en anmodning ifølge lovgiver skal behandles efter § 48, og en underretning skal behandles efter reglerne for kommunens behandling af underretninger.

Klage til Ankestyrelsen over kommunens afgørelser/"beslutning"

Med forslaget bliver det muligt for barnet eller den unge at klage til Ankestyrelsen, hvis kommunen træffer beslutning om hverken at anbringe barnet eller den unge uden for hjemmet eller tilbyder en anden støttende indsats. Videre fremgår det, at § 144 finder tilsvarende anvendelse for indbringelse af klage over denne beslutning.

KL vil anbefale, at teksten i § 144, stk. 1, ændres, så det fremgår, at der udover kommunens afgørelser også kan klages over kommunens beslutninger. KL oplever det forvirrende, at der i § 144 alene står afgørelser, når der samtidig henvises til § 145, hvor der i § 145, stk. 4, står beslutning.

KL vil i den forbindelse anbefale, at lovgiver beskriver, hvad der helt konkret forstås ved en afgørelse contra en beslutning. Herunder også hvorfor der kan klages over nogle beslutninger og ikke over andre. Se også KL's bemærkninger nedenfor.

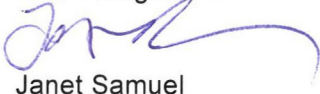
Ny retstilstand vil medføre merarbejde i kommunerne

Hvis lovgiver mener, at retstilstanden er sådan, at et barn eller ung kan klage over en procesledende beslutning, vil KL gøre opmærksom på, at det således også vil gælde for alle de underretninger, hvor barnet, den unge eller forældremyndighedsindehaveren anmoder om en forebyggende indsats efter §§ 30 og 32, og hvor kommunen træffer en procesledende beslutning om, at "anmodningen/underretningen" er grundløs, og at anmodningen/underretningen ikke giver anledning til en indsats.

Kommunerne har i dag ikke en praksis, hvor børn, unge og forældre kan klage, hvis anmodningen/underretningen ikke giver anledning til hverken en anbringelse, en støttende indsats eller en forebyggende indsats.

Hvis lovgiver mener, at det bør være praksis, vil KL gøre opmærksom at kommunerne aldrig er blevet kompenseret for den opgave. Henset til, at kommunerne i dag modtager 153.000 underretninger årligt, hvor flere underretninger ikke munder ud i en indsats, vil der være tale om et ikke ubetydeligt ressourcetræk.

Med venlig hilsen

Janet Samuel

Dato: 30. oktober 2023

Sags ID: SAG-2023-04262
Dok. ID: 3373651

E-mail: JBS@kl.dk
Direkte: 3370 3276

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4

Brevdato 23-10-2023
Afsender Katrine Kanne Albæk (kka@lokk.dk)
Modtagere Maria Schultz (Sagsbehandler, Center for Jura og Internationale Opgaver)
Akttitel Høring over udkast til tillæg til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love
Identifikationsnummer 769117
Versionsnummer 1
Ansvarlig Maria Schultz
Vedlagte dokumenter Høring over udkast til tillæg til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love (SM Id nr. 761958)
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)
Udskrevet 10. nov 2023

Til: Maria Schultz (masz@sm.dk)
Fra: Katrine Kanne Albæk (kka@lokk.dk)
Titel: Høring over udkast til tillæg til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love
E-mailtitel: Høring over udkast til tillæg til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love (SM Id nr.: 761958)
Sendt: 23-10-2023 08:45

Til rette vedkommende,

Mange tak for at inddrage LOKK i høringen over lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love (SM Id nr.: 761958)
Efter gennemgang af lovforslaget har LOKK dog ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Kathrine Albæk
Jurist

Sekretariat: 32 95 90 19
www.lokk.dk

Til KL

Høringssvar vedr. lovforslag:

2.5. Grønlandske og færøske borgere i tilbud i Danmark

2.5.1. Gældende ret

Det fremgår af § 2, stk. 1, i serviceloven, at enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til hjælp efter serviceloven. Loven finder således ikke anvendelse for personer, der ikke opholder sig fysisk i Danmark. Det fremgår af § 196, stk. 1, at loven ikke finder anvendelse for Færøerne og Grønland. Tilsvarende fremgår det af § 4, stk. 1, 1. pkt., i barnets lov, at enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til hjælp efter barnets lov. Barnets lov finder således ikke anvendelse for personer, der ikke opholder sig fysisk i Danmark. Det fremgår af § 214, stk. 1, i barnets lov, at loven ikke finder anvendelse for Færøerne og Grønland.

Social- og boligministeren er dog ved § 196, stk. 2, i serviceloven og § 214, stk. 3, i barnets lov givet bemyndigelse til efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands Naalakkersuisut at fastsætte visse regler vedrørende grønlandske og færøske borgere. Ministeren kan således efter § 196, stk. 2, 1. pkt., i serviceloven og § 214, stk. 3, 1. pkt., i barnets lov fastsætte regler om visitation, betaling og refusion, handleplaner, handle- og betalingskompetence, lovvalg samt besøgsrejser m.v., når personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter serviceloven hhv. barnets lov.

Bemyndigelserne er anvendt til at fastsætte regler i bekendtgørelse nr. 471 af 8. maj 2023 om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland (Grønlandsbekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 715 af 31. maj 2017 om døgnophold i tilbud i Danmark og på Færøerne (Færøbekendtgørelsen). Disse to bekendtgørelser indeholder bl.a. regler om aftaler mellem danske hhv. grønlandske og færøske sociale myndigheder om en borgers døgnophold i sociale tilbud, lovvalg, handleplan, tilsyn, magtanvendelse, ændringer i indsatsen, ophør af indsatsen, betalingsansvar og besøgsrejser.

Bemyndigelserne i § 196, stk. 2, i serviceloven og § 214, stk. 3, i barnets lov finder alene anvendelse for borgere, der placeres i tilbud i Danmark af en grønlandsk hhv. færøsk social myndighed. Bemyndigelserne finder således ikke anvendelse for borgere, der som led i gennemførelsen af en varetægtsfængsling eller fuldbyrdelsen af en dom afsagt af Retten på Færøerne eller en grønlandsk ret er anbragt i et tilbud i Danmark. **Lolland Kommunes bemærkninger: en dom afsagt af Retten i Færøerne eller en grønlandsk ret, hvor dommen afgør at borger skal anbringes i et tilbud i Danmark, medfører altid en social visitation, der skal foretages af en grønlandsk hhv. færøsk social myndighed. Der er og bør dermed ikke være en forskel i bekendtgørelsen. Dommen siger alene, at borger er strafuegnet og derfor skal opholde sig i et botilbud. Det er herefter de sociale myndigheder, der finder og visiterer til et botilbud, hvor der tages højde for borgers dom, men også for borgers øvrige handicap. Det er samme forhold, der gør sig gældende for borgere med ophold i Danmark, der får en dom til et socialt tilbud – det fordrer en visitation fra de sociale myndigheder. Ændres dette forhold for domfældte udviklingshæmmede i Grønland og Færøerne, skal det også ændres for**

borgere i Danmark. Det er, og kan aldrig blive domstolene, der anbringer i sociale botilbud efter Serviceloven. Der er dermed lighed for borgeren i Rigsfællesskabet. Lolland Kommune henstiller, at denne retstilstand fortsætter.

Kriminallov for Grønland indeholder i kapitel 32 regler om særlige foranstaltninger over for unge kriminelle, som kan anvendes, hvis gerningsmanden på domstidspunktet er under 18 år eller i særlige tilfælde under 20 år. Det følger bl.a. af §§ 152 og 153, at retten ved dom til særlige hjælpeforanstaltninger over for unge fastsætter, at den unge undergives tilsyn af de sociale myndigheder med hjælpeforanstaltninger efter den sociale lovgivning, og at de sociale myndigheder fastsætter de nærmere hjælpeforanstaltninger i henhold til den sociale lovgivning.

Kriminallovens kapitel 33 indeholder regler om særlige foranstaltninger over for psykisk syge kriminelle, som bl.a. kan anvendes, hvis gerningsmanden på tidspunktet for lovovertrædelsen var sindssyg eller i en tilstand, der ganske må ligestilles hermed, eller var mentalt retarderet. Det følger bl.a. af § 157 stk. 1, at retten kan bestemme, at den dømte skal anbringes på hospital eller anden institution i Danmark, eller træffe bestemmelse om behandling på hospital eller anden institution i Danmark.

Efter kriminallovens § 234, stk. 1, kan ledelsen af Kriminalforsorgen i Danmark beslutte, at den dømte midlertidigt eller for hele eller resten af anbringelsestiden anbringes på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution i en række angivne situationer. Efter stk. 2 kan dømte, der er under 18 år, anbringes i en institution mv. som nævnt i stk. 1, medmindre afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod anbringelse uden for anstalt. Det følger videre af § 234, stk. 5, at ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland fastsætter regler om anbringelse i institution m.v. uden for anstalt. Der er med hjemmel i denne bemyndigelsesbestemmelse udstedt bekendtgørelse nr. 1152 af 7. december 2009 om anbringelse og overførsel af personer, som skal udstå dom til anbringelse i anstalt (anbringelse- og overførselsbekendtgørelsen).

Det fremgår af § 78, stk. 1, i straffuldbydelsesloven for Færøerne, at justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, kan bestemme, at den dømte midlertidigt eller for hele eller resten af straffetiden anbringes på hospital, i familiepleje, i eget hjem eller institution på Færøerne eller i Danmark. Det er en forudsætning for en sådan anbringelse, at 1) den dømte har behov for særlig behandling eller pleje, som i væsentlig grad kan tilgodeses i den pågældende institution m.v., 2) der på grund af den dømtes alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder er særlige grunde til ikke at anbringe eller beholde den dømte i arresthus eller fængsel, og 3) afgørende hensyn til retshåndhævelsen ikke taler imod anbringelse uden for arresthus eller fængsel.

Efter § 78, stk. 2, i straffuldbydelsesloven for Færøerne kan dømte, der er under 18 år, anbringes i en institution mv. som nævnt i stk. 1, medmindre det skønnes bedst for den unge at udstå straffen på Færøerne, og der ikke kan findes en egnet institution mv. på Færøerne, eller afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod anbringelse uden for arresthus eller fængsel. Justitsministeren kan efter § 78, stk. 5, fastsætte nærmere regler om anbringelse af dømte i institutioner m.v. uden for arresthus eller fængsel.

Bemyndigelserne i § 196, stk. 2, i serviceloven og § 214, stk. 3, i barnets lov indeholder ikke hjemmel til, at der kan fastsættes regler om handlekommuneforholdet i Danmark efter, at en grønlandsk eller færøsk borgers ophold i et tilbud i Danmark omfattes af reglerne udstedt i medfør af § 196, stk. 2, i serviceloven og § 214, stk. 3, i barnets lov er ophørt. Ophøret kan f.eks. skyldes, at borgeren af en dansk ret dømmes til anbringelse

på en institution, eller at borgeren ikke længere ønsker at have ophold på tilbuddet og samtidigt ikke ønsker eller kan hjemrejse til Grønland eller Færøerne og derfor forbliver i Danmark. **Lolland Kommunes bemærkninger:** At borger fortsætter sin kriminelle løbebane i Danmark kan og skal ikke ændre på ansvar og betaling. Det er fortsat den visiterende myndighed, der har begge dele – alt for borgers bedste. De mellemkommunale regler, der findes i hhv. Grønland og Danmark skal gøre sig gældende mellem landene i Rigsfællesskabet. Det er ikke hensigten med de sociale love, at borger skal miste tilknytning til sin hjemegn, uagtet om det er i eget land eller i Rigsfællesskabet. Gøres der op med dette princip, vil, i dette tilfælde de grønlandske borgere endegyldigt miste land, familie, kultur og sprog, og dermed dobbeltstraffes.

Socialminister Pernille Rosenkrantz Theil har d. 11.9.2023 givet en undskyldning til alle udviklingshæmmede i Rigsfællesskabet for urimelig behandling i tidligere åndssvageforsorg. Ministeren lægger i sin undskyldning vægt på, at grønlandske udviklingshæmmede er blevet dobbeltstraffet, idet de har mistet deres tilknytning til land, familie, kultur og sprog. Lolland Kommune opfordrer hermed kraftigt til, at tidligere tiders fejl ikke gentages. Ministerens udtalelser er indsat nederst. Det findes bydende nødvendigt, at Grønland etablerer egnede tilbud således, at deres borgere kan forblive i eget land, samt kan komme tilbage til hjemlandet. I sådanne tilfælde finder de almindelige regler om handlekommune i §§ 9 og 9 a i retssikkerhedsloven derfor anvendelse. For voksne vil handlekommunen herefter være den kommune, hvor borgeren bor eller sædvanligvis opholder sig, jf. § 9, stk. 1, i retssikkerhedsloven. For borgere dømt til anbringelse på en institution vil det således være beliggenhedskommunen for den pågældende institution, der er handlekommune. **Lolland Kommunes bemærkninger:** det fremgår entydigt af serviceloven, at institutionskommuner ikke skal kunne påføres udgifter, alene fordi der er botilbud beliggende i Kommunen. Lolland Kommune derfor at Kofoedsminde's beliggenhed ikke kan påføre kommunens skatteborgere udgifter til borgere fra Grønland. Dette gælder uanset, at denne kommune ikke har indgået eller været involveret i aftalen med den grønlandske eller færøske sociale myndighed om borgerens ophold. For børn vil det efter § 9 a, stk. 1, gælde, at barnets handlekommune vil være den kommune, der er handlekommune for forældremyndighedsindehaveren i sager efter serviceloven. Såfremt barnets forældremyndighedsindehaver ikke opholder sig i Danmark, vil barnets handlekommune være den kommune, hvor barnet bor eller sædvanligvis opholder sig, jf. § 9 a, stk. 3. I begge tilfælde vil det ligesom for voksne kunne være tilfældet, at barnets handlekommune ikke er den kommune, der har indgået aftalen med den grønlandske eller færøske myndighed. **Grønlandsbekendtgørelsen beskriver så fint, hos hvilken myndighed ansvar og betaling ligger, når der foretages en social visitation, og der ses ikke noget juridisk formål med at ændre dette.** Domsforholdet er uden betydning jf ovenstående. I øvrigt undres det, at der alene skrives handlekommune, og ikke hvilken myndighed der har/får betalingsforholdet. Ligeledes nævnes borgernes retssikkerhed ikke, hvilket vi finder overordentligt bekymrende.

2.5.2. Social-, Bolig- og Ældreministeriets overvejelser

Det er ministeriets opfattelse, at den uklare retstilstand, mht. hvilke bestemmelser der finder anvendelse for grønlandske og færøske borgere, der er anbragt i tilbud i Danmark, men hvor afgørelsen ikke er truffet af en grønlandsk eller færøsk social myndighed, og som dermed ikke er omfattet af regler udstedt i medfør af § 196, stk. 2, i serviceloven og § 214, stk. 3, i barnets lov, er u hensigtsmæssig. **Lolland Kommunes bemærkning:** Det er netop de sociale myndigheder, der foretager fuldbyrdelsen af dommen. Det er ikke kriminalvæsenet. Dette gælder særligt uklarhed mht. retstilstanden for indgreb over for borgeren, såsom reglerne om magtanvendelse og besøgsrejser. **Lolland Kommunes bemærkninger:** der forefindes ingen uklarheder, idet alle botilbud er godkendt og drives jf. serviceloven – alle borgere er dermed omfattet af dansk lov.

Det er endvidere ministeriets opfattelse, at den kommune, der har indgået aftale med en grønlandsk eller færøsk myndighed efter regler udstedt i medfør af § 196, stk. 2, i serviceloven og § 214, stk. 3, i barnets lov om en borgers ophold, fortsat er nærmest til at være borgerens handlekommune, efter at opholdet omfattet af aftalen er ophørt, hvis borgeren forbliver i Danmark. **Lolland Kommune bemærkninger: begrebet at borgers ophold er ophørt, og at borger forbliver i Danmark, er uden betydning. Borger er visiteret til botilbud i Danmark, og er afklaret til at være omfattet af målgruppen i Servicelovens paragraf 108 – det er dermed afgjort, at borger er omfattet af målgruppen for varige botilbud, og der foreligger dermed ubrudte visitationsforløb. Grønland har aktivt valgt ikke at etablere det tilstrækkelige antal botilbudspladser til deres befolkning. Det er dermed oftest ikke muligt, at borger kan flytte tilbage til sit hjemland. Det er fortsat Grønlands ansvar at tage vare om deres borgere, uagtet om de er visiteret til Danmark. Alternativt vil Grønlands eksport af deres udviklingshæmmede fortsætte ufortrødent – alt til skade for borgerne og Rigsfællesskabets omdømme af menneskerettigheder.**

2.5.3. Den foreslåede ordning

For så vidt angår grønlandske og færøske borgere, der anbringes i tilbud i Danmark, men hvor det ikke sker på baggrund af en afgørelse fra en grønlandsk eller færøsk social myndighed, **Lolland Kommune bemærkninger – se tidligere. Det er altid en social visitation, der bringer dem til Danmark.** men som led i gennemførelsen af en varetægtsfængsling eller fuldbyrdelse af en dom afsagt af Retten på Færøerne eller en grønlandsk ret, foreslås det, at social- og boligministeren gives en bemyndigelse til at udstede regler, der svarer til den bemyndigelse, der gælder, når opholder sker på baggrund af en afgørelse fra en grønlandsk eller færøsk social myndighed. **Lolland Kommunes bemærkninger: det forefindes allerede i grønlandsbekendtgørelsen det er alene ordet aftale, mellem en grønlandsk kommune og en dansk kommune der skal udvides med en præcisering af danske kommuners modtageforpligtelse af borgere med dom – fuldstændig som for danske domfældte udviklingshæmmede.**

Der foreslås således med lovforslagets § 1, nr. 5, og § 3, nr. 4, ændringer af § 196, stk. 2, 1. pkt., i serviceloven og § 214, stk. 3, 1. pkt., i barnets lov, således at social- og boligministeren efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands Naalakkersuisut i en bekendtgørelse fastsætter regler om visitation, betaling og refusion, handleplaner, handle- og betalingskompetence, lovvalg samt besøgsrejser m.v., hvor en varetægtsfængsling **Lolland Kommunes bemærkning – der er ikke tale om varetægtsfængsling, det er domstyper 1-5, hvor domstype 1-2 kan bringe borgeren til Danmark, når de sociale myndigheder træffer en myndighedsafgørelse om visitation til et konkret botilbud** gennemføres eller en dom afsagt af Retten på Færøerne eller en grønlandsk ret fuldbyrdes i Danmark ved ophold i et tilbud efter serviceloven hhv. barnets lov. **Se ovenstående bemærkninger**

For så vidt angår handlekommuneforholdet, når en grønlandsk eller færøsk borgers ophold omfattet af regler udstedt i medfør af § 196, stk. 2, i serviceloven eller § 214, stk. 3, i barnets lov, ophører, foreslås med lovforslagets § 2, nr. 17, indført en ny bemyndigelse som § 90, stk. 3, i retssikkerhedsloven. Efter den foreslåede bestemmelse vil social- og boligministeren kunne fastsætte særlige regler om handlekommuneforholdet (**og betaling**) efter ophør af en grønlandsk eller færøsk borgers ophold i et tilbud i Danmark på baggrund af en aftale mellem en dansk kommune og en grønlandsk eller færøsk social myndighed efter regler udstedt i medfør af § 196 i serviceloven eller § 214 i barnets lov. **Lolland Kommunes bemærkninger: Er allerede beskrevet i grønlandsbekendtgørelsen**

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 5, § 2, nr. 17, og § 3, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Side 67, 68, 69 i lovforslaget:

Til nr. 5

Det fremgår af § 2, stk. 1, i serviceloven, at enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til hjælp efter serviceloven. Loven finder således ikke anvendelse for personer, der ikke opholder sig fysisk i Danmark. Det fremgår af § 196, stk. 1, at loven ikke finder anvendelse for Færøerne og Grønland.

Social- og boligministeren er dog ved § 196, stk. 2, givet bemyndigelse til efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands Naalakkersuisut at fastsætte visse regler vedrørende grønlandske og færøske borgere. Ministeren kan således efter § 196, stk. 2, 1. pkt., fastsætte regler om visitation, betaling og refusion, handleplaner, handle- og betalingskompetence, lovvalg samt besøgsrejser m.v., når personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter serviceloven. **Lolland Kommunes bemærkning: se næste røde afmærkning**

Bemyndigelsen er anvendt til at fastsætte regler i bekendtgørelse nr. 471 af 8. maj 2023 om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland (Grønlandsbekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 715 af 31. maj 2017 om døgnophold i tilbud i Danmark og på Færøerne (Færøbekendtgørelsen). Disse to bekendtgørelser indeholder bl.a. regler om aftaler mellem danske hhv. grønlandske og færøske sociale myndigheder om en borgers døgnophold i sociale tilbud, lovvalg, handleplan, tilsyn, magtanvendelse, ændringer i indsatsen, ophør af indsatsen, betalingsansvar og besøgsrejser.

Bemyndigelsen i § 196, stk. 2, i serviceloven finder alene anvendelse for borgere, der placeres i tilbud i Danmark af en grønlandsk hhv. færøsk social myndighed. Bemyndigelsen finder således ikke anvendelse for borgere, der som led i gennemførelsen af en varetægtsfængsling eller fuldbyrdelsen af en dom afsagt af Retten på Færøerne eller en grønlandsk ret er anbragt i et tilbud i Danmark. **Lolland Kommunes bemærkninger: Grønlandske og færøske borgere modtager altid tilbud efter serviceloven uanset om borger har dom til botilbud, idet borgere er erklæret strafuegnet, og dermed skal modtage en socialpædagogisk indsats. Det samme gør sig gældende for danske udviklingshæmmede med dom til botilbud. Retsstillingen bør være ens for Danmark, Grønland og Færøerne.**

Kriminallov for Grønland indeholder i kapitel 32 regler om særlige foranstaltninger over for unge kriminelle, som kan anvendes, hvis gerningsmanden på domstidspunktet er under 18 år eller i særlige tilfælde under 20 år. Det følger bl.a. af §§ 152 og 153, at retten ved dom til særlige hjælpeforanstaltninger over for unge fastsætter, at den unge undergives tilsyn af de sociale myndigheder med hjælpeforanstaltninger efter den sociale lovgivning, og at de sociale myndigheder fastsætter de nærmere hjælpeforanstaltninger i henhold til den sociale lovgivning.

Kriminallovens kapitel 33 indeholder regler om særlige foranstaltninger over for psykisk syge kriminelle, som bl.a. kan anvendes, hvis gerningsmanden på tidspunktet for lovovertrædelsen var sindssyg eller i en tilstand, der ganske må ligestilles hermed, eller var mentalt retarderet. Det følger bl.a. af § 157 stk. 1, at retten kan bestemme, at den dømte skal anbringes på hospital eller anden institution i Danmark, eller træffe

bestemmelse om behandling på hospital eller anden institution i Danmark. **Lolland Kommunes bemærkning: det fremgår altid af dommen, at det netop er en socialpædagogisk eller behandlingsmæssig indsats, borger skal omfattes af.**

Efter kriminallovens § 234, stk. 1, kan ledelsen af Kriminalforsorgen i Danmark beslutte, at den dømte midlertidigt eller for hele eller resten af anbringelsestiden anbringes på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution i en række angivne situationer. Det følger videre af § 234, stk. 5, at ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland fastsætter regler om anbringelse i institution m.v. uden for anstalt. Der er med hjemmel i denne bemyndigelsesbestemmelse udstedt en bekendtgørelse nr. 1152 af 7. december 2009 om anbringelse og overførsel af personer, som skal udstå dom til anbringelse i anstalt (anbringelse- og overførselsbekendtgørelsen). **Lolland Kommunes bemærkninger: Det fremgår af bekendtgørelsen, at den er gældende for borgere med almindelige straffe. Udviklingshæmmede, domfældte er netop ikke omfattet heraf, men er strafuegnede og skal have et socialpædagogisk botilbud efter serviceloven, såfremt de skal opholde sig i Danmark.**

Det fremgår af § 78, stk. 1, i straffuldbyrdsloven for Færøerne, at justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, kan bestemme, at den dømte midlertidigt eller for hele eller resten af straffetiden anbringes på hospital, i familiepleje, i eget hjem eller institution på Færøerne eller i Danmark. Det er en forudsætning for en sådan anbringelse, at 1) den dømte har behov for særlig behandling eller pleje, som i væsentlig grad kan tilgodeses i den pågældende institution m.v., 2) der på grund af den dømtes alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder er særlige grunde til ikke at anbringe eller beholde den dømte i arresthus eller fængsel, og 3) afgørende hensyn til retshåndhævelsen ikke taler imod anbringelse uden for arresthus eller fængsel. **Lolland Kommunes bemærkninger: se ovenstående vedr. grønlandske borgere.**

Det foreslås, at bemyndigelsen i § 196, stk. 2, 1. pkt., udvides, således at der efter ”sociale myndigheder” indsættes ”, eller som led i gennemførelsen af en varetægtsfængsling eller fuldbyrdelsen af en dom afsagt af Retten på Færøerne eller en grønlandsk ret.” **Lolland Kommunes bemærkninger: det er netop de sociale myndigheder, der vælger og visiterer til et relevant socialpædagogisk botilbud. Tilføjelsen er derfor unødvendig.**

Den foreslåede ændring vil medføre, at social- og boligministeren efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands Naalakkersuisut i en bekendtgørelse vil fastsætte regler om visitation, betaling og refusion, handleplaner, handle og betalingskompetence, lovvalg samt besøgsrejser m.v., når en varetægtsfængsling gennemføres eller en dom afsagt af Retten på Færøerne eller en grønlandsk ret fuldbyrdes i Danmark ved ophold i et tilbud efter serviceloven. Der vil således være samme muligheder for at fastsætte regler for de situationer, hvor en varetægtsfængsling gennemføres, eller en dom afsagt af Retten på Færøerne eller en grønlandsk ret fuldbyrdes ved ophold i et tilbud efter serviceloven i Danmark, som når borgeren får ophold i tilbuddet på baggrund af afgørelse truffet af de sociale myndigheder i Grønland eller på Færøerne. **Lolland Kommunes bemærkninger: Det skaber stor bekymring, at der tilsyneladende skal laves en særlov for en meget lille gruppe mennesker. Det vil medføre, at der gøres forskel på borgere i Rigsfællesskabet, og at en gruppe af domfældte grønlandske borgere mister deres menneskerettigheder ift. at beholde tilknytning til hjemlandet, sprog, kultur og familie. Grønland har i deres Handicaplov besluttet, at domfældte udviklingshæmmede, der visiteres til Danmark ikke har ret til betalte besøgsrejser.**

Den foreslåede bemyndigelse forventes at blive anvendt til at fastsætte regler, der tilsvarende de regler, der er fastsat i Grønlandsbekendtgørelsen hhv. Færøbekendtgørelsen for personer, der på foranledning af grønlandske hhv. færøske sociale myndigheder har fået ophold i et tilbud efter serviceloven i Danmark. Dog forventes der i modsætning til disse regler ikke fastsat bestemmelser om, at borgerens ophold i tilbuddet er betinget af en aftale mellem den danske kommune og den grønlandske hhv. færøske myndighed, idet borgerens ophold er en følge af gennemførelsen af varetægtsfængslingen eller fuldbyrdelsen af en dom. Som følge heraf forventes der bl.a. fastsat regler om, at de grønlandske hhv. færøske myndigheder vil skulle afholde udgifterne ved den danske kommunes tilsyn og administration m.v.

Den foreslåede bemyndigelse er begrundet i hensynet til at sikre en klar retstilstand mht. bl.a. finansieringsansvar, visitationskompetence og magtanvendelse for personer, der som følge af en varetægtsfængsling eller en dom har fået ophold i et tilbud efter serviceloven i Danmark.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 3, nr. 4, og de almindelige bemærkninger, afsnit 2.5.2 og 2.5.3.

Side 93, 94

Til nr. 17

Det fremgår af § 90, stk. 1, i retssikkerhedsloven, at loven ikke finder anvendelse for Færøerne og Grønland. Tilsvarende fremgår af § 196, stk. 1, i serviceloven og § 214, stk. 1, i barnets lov, at disse love heller ikke finder anvendelse for Færøerne og Grønland.

Social- og boligministeren er dog ved § 196, stk. 2, i serviceloven og § 214, stk. 3, i barnets lov givet bemyndigelse til at fastsætte visse regler vedrørende grønlandske og færøske borgere efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands Naalakkersuisut. Ministeren kan således efter § 196, stk. 2, 1. pkt., i serviceloven og § 214, stk. 3, 1. pkt., i barnets lov fastsætte regler om visitation, betaling og refusion, handleplaner, handle- og betalingskompetence, lovvalg samt besøgsrejser m.v., når personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter serviceloven hhv. barnets lov.

Bemyndigelserne i serviceloven og barnets lov er anvendt til at fastsætte regler i Grønlandsbekendtgørelsen og Færøbekendtgørelsen. Disse to bekendtgørelser indeholder bl.a. regler om aftaler mellem danske hhv. grønlandske og færøske sociale myndigheder om en borgers døgnophold i sociale tilbud, lovvalg, handleplan, tilsyn, magtanvendelse, ændringer i indsatsen, ophør af indsatsen, betalingsansvar og besøgsrejser.

Grønlandsbekendtgørelsen og Færøbekendtgørelsen ophører med at finde anvendelse, når borgerens ophold på baggrund af myndighedernes aftale efter hhv. Grønlandsbekendtgørelsen og Færøbekendtgørelsen ophører. Ophør kan f.eks. skyldes, at borgeren forlader tilbuddet, eller at borgeren af en dansk ret dømmes til anbringelse på en institution. I sådanne tilfælde vil de almindelige regler om handlekommuneforholdet i §§ 9 og 9 a i retssikkerhedsloven finde anvendelse i bestemmelsen af, hvilken dansk kommune der er handlekommune for borgeren og dermed skal yde hjælp og støtte og har finansieringsansvaret herfor. **Lolland Kommunes bemærkninger: en borgers opførsel kan og skal aldrig medføre en udgiftsglidning fra en myndighed til en anden. Det er forhold der gør sig gældende i såvel Grønland som i Danmark. Det skal stadfæstes, at ingen forhold kan forskyde udgift og ansvar. Når det som beskrevet**

sker, at udgift og ansvar overgår fra Grønland til en dansk kommune, mister borger endegyldigt enhver tilknytning til sit hjemland. Det er vores opfattelse at det er i strid med menneskerettighederne.

Det foreslås, at det indsættes som en ny bestemmelse i § 90, stk. 3, i retssikkerhedsloven, at social- og boligministeren kan fastsætte særlige regler om handlekommuneforholdet efter ophør af en grønlandsk eller færøsk borgers ophold i et tilbud i Danmark på baggrund af en aftale mellem en dansk kommune og en grønlandsk eller færøsk social myndighed efter regler udstedt i medfør af § 196 i serviceloven eller § 214 i barnets lov.

Med den foreslåede bemyndigelse vil social- og boligministeren kunne fastsætte generelle regler om handlekommuneforholdet for en borger, når borgeren har haft ophold i et tilbud i Danmark på baggrund af en dansk kommunes aftale med en grønlandsk eller færøsk social myndighed efter Grønlandsbekendtgørelsen eller Færøbekendtgørelsen, dette ophold er ophørt, og borgeren fortsat opholder sig i Danmark. I sådanne tilfælde vil handlekommuneforholdet efter gældende ret blive fastlagt efter reglerne i §§ 9 eller 9 a i retssikkerhedsloven. Der vil således med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse i § 90, stk. 3, kunne fastsættes regler, der fraviger bestemmelserne i §§ 9 og 9 a.

Den foreslåede bemyndigelse forventes anvendt til at fastsætte særlige regler om, at den kommune, der har indgået aftale med en grønlandsk eller færøsk myndighed efter Grønlandsbekendtgørelsen eller Færøbekendtgørelsen om en borgers ophold i et tilbud i Danmark, vedbliver at være handlekommune **Lolland Kommunes bemærkning: der menes handle og betalingskommune antager vi** for borgeren, når opholdet ophører, såfremt borgeren fortsat opholder sig i Danmark. Dette er relevant, idet borgeren kan have haft ophold i et tilbud beliggende i en anden kommune end den kommune, der indgik aftalen med de grønlandske eller færøske myndighed. Der forventes således fastsat regler om, at uanset i hvilken kommune borgeren har haft bopæl, vil det være den kommune, der har indgået aftalen med den grønlandske eller færøske myndighed, der er handlekommune for borgeren, hvis borgeren f.eks. dømmes af en dansk ret til anbringelse på en institution. Der forventes fastsat regler om, at handlekommuneforpligtelsen vedbliver at være pålagt den kommune, der har indgået aftalen, så længe borgeren har ophold i et botilbud m.v. omfattet af § 9, stk. 3, i retssikkerhedsloven, eller hvis der er tale om et barn, så længe barnet har ophold på et tilbud efter barnets lov. **Lolland Kommunes bemærkning: det skal fortsat være en grønlandsk udgift. Grønland har ikke, og intet tyder på at de vil, etablere relevante botilbud i Grønland til borgerne. Det er derfor ikke en mulighed for borgeren at flytte hjem, i stedet vil de med dansk ansvar miste enhver tilknytning til hjemlandet, da de danske kommuner ikke har hjemmel til at betale for besøgsrejser. De danske kommuner ønsker ikke at finansiere besøgsrejser.**

Den foreslåede bemyndigelse er begrundet i, at der bør være klarhed om borgernes handlekommuneforhold, dvs. hvilken kommune der skal yde hjælp og støtte til en borger og afholde udgifterne hertil, og at den kommune, der har indgået aftale med en grønlandsk eller færøsk myndighed, findes nærmest til at bære handlekommuneansvaret, uanset at borgeren har haft ophold i et tilbud, der er beliggende i en anden kommune. **Lolland Kommunes bemærkning: når borger har en dom, kan de grønlandske myndigheder efter forslaget, anbringe i Danmark uden en aftale med en dansk kommune. Hvor lægges handle- og betalingsforpligtelsen, når borger, som erfaringen tilskriver, begår ny kriminalitet og dermed får en dansk dom. Det fremgår også, at de grønlandske myndigheder kan flytte borger fra botilbud til botilbud, hvilken kommune bliver så handle- og betalingskommune – der hvor kriminaliteten er foregået, eller som nu hvor borger opholder sig på domstidspunktet?**

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.5.2 og 2.5.3.

Pernille Rosenkrantz-Theil: "Nogle af jer mistede ikke bare jeres familier, men også jeres hjemland, jeres sprog og jeres rødder. Færing og grønlandere blev anbragt her i et fremmed land med en kultur og et sprog, I ikke forstod. Langt væk fra jeres kære og alt det, I kendte til".

Hele artiklen fra grønlandsk presse: <https://sermitsiaq.ag/node/246608>

Høringssvar til forslag om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (sikkerhedskonsulentordningen)

6. oktober 2023

Københavns Kommune fremsender hermed høringssvar til udkast til Social-, Bolig- og Ældreministeriets udkast til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love herunder (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.).

Københavns Kommune er positive over, at der indføres en lovhjemmel til det store arbejde, som udføres af sikkerhedskonsulenter og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold. Kommunen er bekymret for, at flere dele af arbejdet mangler at blive indskrevet i forslaget, derudover findes dele af forslaget at være uklart.

Nedenfor uddybes kommunens bemærkninger og forslag til tilføjelser.

Koordinationsenhedens arbejde ved hjemkomst

Københavns Kommune er enige i, at Koordinationsenheden har en vigtig rådgivende rolle gennem forløbet. Dog finder kommunen en klar mangel i lovforslaget i forhold til en præcisering af Koordinationsenhedens arbejde omkring hjemkomsten af den som har været på ufrivilligt udlandsophold, som i høj grad er koordinerende og direkte handlende.

Københavns Kommune ser meget gerne, at loven kommer til at indeholde en beskrivelse af det koordinerende arbejde og

Borgercenter Voksne
Jura og Sekretariat
Islands Brygge 37
2300 København S

EAN-nummer
5798009696069

den direkte handlende rolle, så der er en tydelig hjemmel til den del af arbejdet. Dette gælder blandt andet den praktiske håndtering af hjemrejse, modtagelsen ved hjemkomst, sikring af opstart på liv i Danmark, og koordinering med andre relevante aktører.

Utydelighed om dataansvar og GDPR

Københavns Kommune mener, at der er en uklarhed omkring, hvor og hvornår henholdsvis indlåns- og udlånskommunen har ansvar. Kommunen ser helst, at loven kommer til at indeholde helt klare retningslinjer for, hvilken kommune der f.eks. skal håndtere en anmodning om aktindsigt. Det skal være mere tydeligt end i lovforslagets bemærkninger i f.eks. 3.1 på side 52.

Kommunens handlepligt overfor medfølgende børn

I de sager, hvor børn fødes i udlandet som følge af deres forældres tvangsægteskab, i forbindelse med et ufrivilligt udlandsophold, ser Københavns Kommune meget gerne, at der indskrives en handleforpligtelse for den kommune, hvor deres mor/far boede før. Forslaget er, at samme kommune som har en handleforpligtelse overfor personen på et ufrivilligt udlandsophold, også har en handleforpligtelse overfor børn der bliver født i udlandet. Det fremgår af forslaget om bestemmelsen § 172 c, at *I sådanne sager vil den kommune, der senest var handlekommune for barnet eller den unge forud for barnets eller den unges ophold i udlandet, være handlekommune, jf. § 9 a i retssikkerhedsloven.* Det skulle ligeledes gælde før børnene i disse sager.

Formuleringer vedr. indlåns- og udlånskommunens forpligtelser

Københavns Kommune er bekymret over lovforslagets formuleringer vedr. ordningen med indlåns- og udlånskommuner. Kommunen henviser til Aarhus Kommunes afsnit vedr. betydningen af ordningen med indlåns- og udlånskommuner.

Opbakning til Aarhus Kommunes høringssvar

Københavns Kommune skal derudover gøre opmærksom på, at kommunen bakker op om alle de omtalte bekymringer og opmærksomhedspunkter i Aarhus Kommunes høringssvar.

Med venlig hilsen

Social-, Bolig- og Ældreministeriet

Specialrådgivningen - voksne

Ref.: Charlotte Sønderholm
Telefon: 23748121

Dato: 6.10.2023

Vedrørende ”forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love” samt Grønlandsbekendtgørelsen

I forbindelse med forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love, samt bekendtgørelse nr. 471 af 8. maj 2023, om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland, er Mariagerfjord Kommune blevet opmærksom på en række u hensigtsmæssige og uklare regler.

Indledningsvist fremgår det af bekendtgørelsens §§ 1 og 2, at afsnit 1 og 2 alene vedrører socialt anbragte børn og voksne, og afsnit 3 og 4 alene vedrører borgere idømt foranstaltninger.

Nærværende skrivelse omhandler primært reglerne vedrørende foranstaltningsdømte grønlandske borgere og generelle refusionsregler.

Foranstaltningsdømte

For så vidt angår social anbragte grønlandske borgere træffer den grønlandske kommune afgørelse om at bevillige et socialt tilbud i Danmark. Forinden borgeren kan tage ophold i et botilbud, skal den grønlandske kommune indgå aftale med en modtagelseskommune, om at modtage borgeren i et botilbud. Opholdet kan ikke påbegyndes, før aftalen er indgået. Det er modtagelseskommunen der indgår aftale med et konkret botilbud om borgere ns ophold. Modtagelseskommunen afholder udgifterne over for botilbuddet, men den endelige udgift påhviler den grønlandske afgørelseskommune. Under opholdet er det den danske kommune der fører tilsyn og evt. træffer afgørelse om ændringer i indsatsen.

Anderledes forholder det sig, når den grønlandske borger er idømt en foranstaltning efter grønlandsk kriminallov.

Den grønlandske borger er idømt en foranstaltning efter grønlandsk kriminallov, hvor anbringelse og behandling gennemføres af socialvæsnet. Det er den grønlandske socialstyrelse der anbringer en borger i et dansk tilbud, og der skal ske orientering til modtagelseskommunen, hvori tilbuddet er beliggende. Under opholdet på tilbuddet er det modtagelseskommunen der fører det personrettede tilsyn med den domfældte. Ved ændringer i ydelsen er der som udgangspunkt hjemkommunen der træffer afgørelse herom. Modtagelseskommunen kan træffe midlertidige afgørelser om ydelser og ændring af ydelser. Det er modtagelseskommunen der afholder udgifterne til ydelserne til den domfældte. Hjemkommunen afholder endeligt udgifterne til ydelserne til den domfældte i overensstemmelse med aftalen efter § 22.

Mariagerfjord Kommunes bemærkninger:

Der ses en uhensigtsmæssig forskel i måden, hvorpå socialt anbragte og foranstaltningssdømte grønlandske borgere får ophold i et botilbud i Danmark.

Ved socialt anbragte sker der en egentlig dansk social visitation til et botilbud i Danmark, idet det er modtagelseskommunen der indgår aftale med et botilbud og derfor afholder udgifterne overfor selve tilbuddet. Det er således op til den danske kommune, hvorvidt de ønsker af være modtagelseskommunen, og der kan ikke bevilliges en social anbringelse i Danmark, førend at der indgås aftale med en dansk kommune. Den egentlig betalingsforpligtelse påhviler dog den grønlandske afgørelseskommune, både for så vidt angår udgiften til selve tilbuddet, men også øvrige indsatser i overensstemmelse med aftaler efter bekendtgørelsens §§ 7 og 8.

Det samme er ikke gældende for foranstaltningssdømte grønlandske borgere. Her sker der ikke en dansk social visitation, idet det er den grønlandske socialstyrelse der blot skal orientere modtageskommunen om den grønlandske borgers ophold i et botilbud beliggende i den pågældende kommune. Det fremgår ikke af bekendtgørelsen, hvem der egentlig anbringer den dømte og på hvilket grundlag den grønlandske kommune eller socialstyrelse skal matche en borger med et dansk tilbud. Endvidere kan en dansk kommune således ufrivilligt blive modtagelseskommune over for en foranstaltningssdømt grønlandsk borger, med de efterfølgende risici for kriminel recidiv som medfølger ved borgerens ophold i kommunen.

Endvidere er betalingsreglerne i forbindelse med foranstaltningssdømte uklare. Af bekendtgørelsens § 27, stk. 1 og 2 fremgår det, at det er modtagelseskommunen der afholder udgifterne til ydelserne til den domfældte. Videre fremgår det, at det er hjemkommunen som afholder udgifterne til ydelserne til den domfældte i overensstemmelse med aftalen efter § 22. Det er ikke nærmere defineret, hvad der er omfattet af "ydelse", om disse vedrører botilbuddet og/eller alene vedrører de ydelser som hjemkommunen kan indgå aftaler med modtagelseskommunen om efter § 22, som er ydelser ud over døgnopholdet efter service-lovens § 108. Endvidere er det ikke modtagelseskommunen der indgår aftale med botilbuddet om opholdet, hvorfor det ville være uhensigtsmæssigt at modtagelseskommunen

skulle have betalingsforpligtelsen for en kontrakt indgået mellem to andre parter, i dette tilfælde hjemkommunen og botilbuddet.

Magtanvendelser:

For socialt anbragte fremgår det af bekendtgørelsens afsnit 2, kapitel 3, § 12, at der alene kan anvendes magt eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for borgeren efter bestemmelserne i lovgivningen i det land, hvor modtagelseskommunen er beliggende.

En sådan hjemmel til at anvende magt findes ikke i forbindelse med en grønlandsk foranstaltningsdom, hvorfor der efter vores opfattelse ikke kan være hjemmel til at udøve magt over for denne gruppe. Mariagerfjord Kommune finder det stærkt uhensigtsmæssigt, at man ikke overfor foranstaltningsdømte grønlandske borgere kan anvende magtanvendelsesreglerne, og at disse alene finder anvendelse i forbindelse med socialt anbragte borgere. Efter vores opfattelse bør hjemlen udvides til også at omfatte foranstaltningsdømte borgere, således at alle de danske magtanvendelsesregler kan anvendes i overensstemmelse med reglerne, uagtet om borgeren er dansk eller fra Grønland.

Betalings-/refusionsregler:

Lolland-dommen

I forbindelse med Landsrettens dom af 24. marts 2023, Sermesooq Kommuneqarfik mod Lolland og Randers Kommune, blev det fastslået at, hvis en grønlandsk borger, som er anbragt i en dansk kommune på baggrund af en dom til foranstaltning, begår ny kriminalitet under opholdet i Danmark og modtager dom herfor, overgår udgifter og ansvar til den danske kommune, hvor borgeren har ophold på datoen for domsafsigelsen.

Mariagerfjord Kommune finder det uhensigtsmæssigt at danske kommuner skal bære den risiko der er ved, ufrivilligt at blive modtagelseskommune, hvis en grønlandsk borger med en foranstaltningsdom anbringes på et botilbud i en dansk kommune og senere modtager en dansk dom på grund af overtrædelse af straffeloven.

Betalings-/refusionsregler herudover for foranstaltningsdømte

Ud over Lolland-dommen ser Mariagerfjord flere uhensigtsmæssigheder i betalings- og refusionsreglerne.

Der henvises indledningsvist til ovenstående afsnit om foranstaltningsdømte, hvor uklarhederne for foranstaltningsdømte bemærkes. Det skal hertil bemærkes, at nugældende bekendtgørelse trådte i kraft 1. juni 2023, og der er efter vores opfattelse skete en ændring i retstilstanden ift. betalings- og refusionsreglerne for foranstaltningsdømte. Reglerne er så-

ledes ændret ift. præmisserne for dommen, idet det nu ikke fremgår klart af bekendtgørelsen, hvilke ydelser der endeligt påhviler hjemkommunen såvel som modtagelseskommunen.

Socialt anbragte

I forbindelse med socialt anbragte borgere finder Mariagerfjord Kommune også, at der er u hensigtsmæssigheder i refusionsreglerne.

Det er vores opfattelse, at betalingsreglerne som udgangspunkt er klare, idet udgiften endeligt påhviler afgørelseskommunen.

Vores bemærkninger herudover vedrører, som for foranstaltningsdømte, de risiko der er for kriminalitet og derved en dansk dom, som bevirker, at der ikke fortsat vil kunne søges refusion hos den grønlandske kommune.

Det er Mariagerfjord Kommunes opfattelse, at de nugældende regler, og på baggrund af Vestre Landsrets dom, at der for nuværende er for stor en risiko ved at blive modtagelseskommune for en grønlandsk borger. Socialt anbragte borgere kan være i større risiko for at modtage en dom fx på baggrund af udad reagerende adfærd.

Som også gældende for foranstaltningsdømte grønlandske borgere, er det Mariagerfjord Kommunes opfattelse, at der bør fastsættes nogle refusionsregler, således det ikke indebærer en risiko for senere udgifter, uagtet om den danske kommune frivilligt eller ufrivilligt er blevet modtagelseskommune for en grønlandsk borger.

Venlig hilsen

Charlotte Sønderholm

Jurist

Brevdato 25-09-2023
Afsender 19kontor@rigsrevisionen.dk
Modtagere Maria Schultz (Sagsbehandler, Center for Jura og Internationale Opgaver)
Akttitel Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love
Identifikationsnummer 755663
Versionsnummer 1
Ansvarlig Maria Schultz
Vedlagte dokumenter Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love (SM Id nr. 748335)
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)
Udskrevet 10. nov 2023

Til: Maria Schultz (masz@sm.dk)
Fra: 19kontor@rigsrevisionen.dk (19kontor@rigsrevisionen.dk)
Titel: Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love
E-mailtitel: Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love (SM Id nr.: 748335)
Sendt: 25-09-2023 10:14

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har den 7. september 2023 sendt udkast til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået lovforslagene og kan konstatere, at de ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Mette E. Matthiasen
Specialkonsulent

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir.+45 33 92 85 73
mem@rigsrevisionen.dk

www.rigsrevisionen.dk

Læs om Rigsrevisionens behandling af personoplysninger [her](#)

Fra: Maria Schultz <masz@sm.dk>

Sendt: 7. september 2023 13:27

Til: postkasse@advokatsamfundet.dk; lsekr@ast.dk; 'amnesty@amnesty.dk' <amnesty@amnesty.dk>; bupl@bupl.dk; bkf@bkchefer.dk; Børnerådet <brd@brd.dk>; bf@boernesagen.dk; Børns Vilkår <bv@bornsvilkar.dk>; CMM <cmm@socialstyrelsen.dk>; Danmarks Statistik <dst@dst.dk>; Dansk Erhverv <info@danskerhverv.dk>; drc@drc.dk; Dansk Psykolog Forening <dp@dp.dk>; duf@duf.dk; mail@danskeadvokater.dk; Danske Handicaporganisationer <dh@handicap.dk>; Danske Regioner <Regioner@regioner.dk>; post@dataetiskraad.dk; 'dt@datatilsynet.dk' <dt@datatilsynet.dk>; Camilla Kronborg - De Anbragtes Vilkår <camilla@deanbragtesvilkar.dk>; mail@dukh.dk; dch@dch.dk; bumr@bumr.fo; lmr@lmr.fo; ammr@ammr.fo; iian@nanoq.gl; ISN@nanoq.gl; info@dialogmodvold.dk; Domstolsstyrelsen <post@domstolsstyrelsen.dk>; Henrik Kastrup Pedersen <info@fadd.dk>; Socialchefforeningen <fds@socialchefforeningen.dk>; info@fbu.dk; HJEMST Dirstab <dirstab@hjemst.dk>; info@humanrights.dk; KL, Kommunernes Landsforening <kl@kl.dk>; komdir@vejle.dk; kvinfo@kvinfo.dk; los@los.dk; sekretariat@lokk.dk; Bestyrelsen Mandecentret <bestyrelsen@mandecentret.dk>; Mødrehjælpens Direktion <dir@moedrehjaelpen.dk>; hoeringer@redbarnet.dk; Rigsrevisionen <info@rigsrevisionen.dk>; mail@socialtlederforum.dk; ulf@ulf.dk; info@urk.dk; 'Sekretariat@VestreLandsret.dk' <sekretariat@vestrelandsret.dk>; dhf@danskhandicapforbund.dk; los@los.dk; Selveje Danmark <kontakt@selveje.dk>; sl@sl.dk; udbetalingdanmark@atp.dk; drc@drc.ngo;

'info@rodekors.dk' <info@rodekors.dk>; dhf@danskhandicapforbund.dk; kontakt@danskstalkingcenter.dk; dommerforeningen@gmail.com; dnir@siri.dk; kontakt@exitcirklen.dk; fonden@socialtansvar.dk; Jytte Lindgaard <jl@nhglaw.dk>; postmaster@indvandrerraadgivningen.dk; info@justitia-int.org; kontakt@levudenvold.dk; kontakt@loeft.dk; info@mino.dk; raadgivning@red-center.dk; info@redeninternational.dk; kontakt@refugeeswelcome.dk; Info@sabaah.dk; sos@sosracisme.dk; kontakt@soestremodvoldogkontrol.dk; udln@udln.dk; unicef@unicef.dk; Præsidenten Østre Landsret <praesident@oestrelandsret.dk>

Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love (SM Id nr.: 748335)

Til de på vedlagte høringsliste anførte høringsparter,

Social-, Bolig- og Ældreministeriet sender hermed vedlagte udkast til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.) i offentlig høring. Der henvises til vedlagte høringsbrev.

Med venlig hilsen

Maria Schultz

Chefkonsulent

Jura og International

Direkte telefon: 41 85 10 54

Mail: masz@sm.dk

Social-, Bolig og Ældreministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

Tlf. 33 92 93 00

www.sm.dk

[Sådan behandler vi personoplysninger](#)

Læs om Rigsrevisionens behandling af personoplysninger [her](#)

Læs om Rigsrevisionens behandling af personoplysninger [her](#)

Læs om Rigsrevisionens behandling af personoplysninger [her](#)

Brevdato 09-10-2023
Afsender Mette E. Matthiasen (mem@rigsrevisionen.dk)
Modtagere Maria Schultz (Sagsbehandler, Center for Jura og Internationale Opgaver)
Akkttitel Høringssvar vedr. udkast til tillæg til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love
Identifikationsnummer 763874
Versionsnummer 1
Ansvarlig Maria Schultz
Vedlagte dokumenter Høringssvar vedr. udkast til tillæg til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love (SM Id nr. 761957)
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)
Udskrevet 10. nov 2023

Til: Maria Schultz (masz@sm.dk)
Fra: Mette E. Matthiasen (mem@rigsrevisionen.dk)
Titel: Høringssvar vedr. udkast til tillæg til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love
E-mailtitel: Høringssvar vedr. udkast til tillæg til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love (SM Id nr.: 761957)
Sendt: 09-10-2023 08:02

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har den 3. oktober 2023 sendt tillæg til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre lov i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået tillægget til lovforslagene og kan konstatere, at det ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Mette E. Matthiasen
Specialkonsulent

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir.+45 33 92 85 73
mem@rigsrevisionen.dk

www.rigsrevisionen.dk

Læs om Rigsrevisionens behandling af personoplysninger [her](#)

Fra: Maria Schultz <masz@sm.dk>

Sendt: 3. oktober 2023 17:22

Til: postkasse@advokatsamfundet.dk; lsekr@ast.dk; 'amnesty@amnesty.dk' <amnesty@amnesty.dk>; bupl@bupl.dk; bkf@bkchefer.dk; Børnerådet <brd@brd.dk>; bf@boernesagen.dk; Børns Vilkår <bv@bornsvilkar.dk>; CMM <cmm@socialstyrelsen.dk>; Danmarks Statistik <dst@dst.dk>; Dansk Erhverv <info@danskerhverv.dk>; drc@drc.dk; Dansk Psykolog Forening <dp@dp.dk>; duf@duf.dk; mail@danskadvokater.dk; Danske Handicaporganisationer <dh@handicap.dk>; Danske Regioner <Regioner@regioner.dk>; post@dataetiskraad.dk; 'dt@datatilsynet.dk' <dt@datatilsynet.dk>; Camilla Kronborg - De Anbragtes Vilkår <camilla@deanbragtesvilkar.dk>; mail@dukh.dk; dch@dch.dk; bumr@bumr.fo; lmr@lmr.fo; ammr@ammr.fo; iian@nanoq.gl; ISN@nanoq.gl; info@dialogmodvold.dk; Domstolsstyrelsen <post@domstolsstyrelsen.dk>; Henrik Kastrup Pedersen <info@fadd.dk>; Socialchefforeningen <fds@socialchefforeningen.dk>; info@fbu.dk; HJEMST Dirstab <dirstab@hjemst.dk>; info@humanrights.dk; KL, Kommunernes Landsforening <kl@kl.dk>; komdir@vejle.dk; kvinfo@kvinfo.dk; los@los.dk; sekretariat@lokk.dk; Bestyrelsen Mandecentret <bestyrelsen@mandecentret.dk>; Mødrehjælpens Direktion <dir@moedrehjaelpen.dk>; hoeringer@redbarnet.dk; Rigsrevisionen <info@rigsrevisionen.dk>; mail@socialtlederforum.dk; ulf@ulf.dk;

info@urk.dk; 'Sekretariat@VestreLandsret.dk' <Sekretariat@VestreLandsret.dk>; dhf@danskhandicapforbund.dk; los@los.dk; Selveje Danmark <kontakt@selveje.dk>; sl@sl.dk; udbetalingdanmark@atp.dk; drc@drc.ngo; 'info@rodekors.dk' <info@rodekors.dk>; dhf@danskhandicapforbund.dk; kontakt@danskstalkingcenter.dk; dommerforeningen@gmail.com; dnir@siri.dk; kontakt@exitcirklen.dk; fonden@socialtansvar.dk; Jytte Lindgaard <jl@nhglaw.dk>; postmaster@indvandrerraadgivningen.dk; info@justitia-int.org; kontakt@levudenvold.dk; kontakt@loeft.dk; info@mino.dk; raadgivning@red-center.dk; info@redeninternational.dk; kontakt@refugeeswelcome.dk; Info@sabaah.dk; sos@sosracisme.dk; kontakt@soestremodvoldogkontrol.dk; udln@udln.dk; unicef@unicef.dk; Præsidenten Østre Landsret <praesident@oestrelandsret.dk>

Emne: Høring over udkast til tillæg til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love (SM Id nr.: 761957)

Til de på vedlagte høringsliste anførte høringsparter,

Social-, Bolig- og Ældreministeriet sender hermed vedlagte udkast til tillæg til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragsrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.) i offentlig høring. Der henvises til vedlagte høringsbrev.

Med venlig hilsen

Maria Schultz

Chefkonsulent

Jura og International

Direkte telefon: 41 85 10 54

Mail: masz@sm.dk

Social-, Bolig og Ældreministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

Tlf. 33 92 93 00

www.sm.dk

[Sådan behandler vi personoplysninger](#)

Til: postkasse@advokatsamfundet.dk (postkasse@advokatsamfundet.dk), lsekr@ast.dk (lsekr@ast.dk), 'amnesty@amnesty.dk' (amnesty@amnesty.dk), bupl@bupl.dk (bupl@bupl.dk), bkf@bkchefer.dk (bkf@bkchefer.dk), Børnerådet (brd@brd.dk), bf@boernesagen.dk (bf@boernesagen.dk), Børns Vilkår (bv@bornsvilkar.dk), CMM (cmm@socialstyrelsen.dk), Danmarks Statistik (dst@dst.dk), Dansk Erhverv (info@danskerhverv.dk), drc@drc.dk (drc@drc.dk), Dansk Psykolog Forening (dp@dp.dk), duf@duf.dk (duf@duf.dk), mail@danskeadvokater.dk (mail@danskeadvokater.dk), Danske Handicaporganisationer (dh@handicap.dk), Danske Regioner (Regioner@regioner.dk), post@dataetiskraad.dk (post@dataetiskraad.dk), 'dt@datatilsynet.dk' (dt@datatilsynet.dk), Camilla Kronborg - De Anbragtes Vilkår (camilla@deanbragtesvilkar.dk), mail@dukh.dk (mail@dukh.dk), dch@dch.dk (dch@dch.dk), bumr@bumr.fo (bumr@bumr.fo), lmr@lmr.fo (lmr@lmr.fo), ammr@ammr.fo (ammr@ammr.fo), iian@nanoq.gl (iian@nanoq.gl), ISN@nanoq.gl (ISN@nanoq.gl), info@dialogmodvold.dk (info@dialogmodvold.dk), Domstolsstyrelsen (post@domstolsstyrelsen.dk), Henrik Kastrup Pedersen (info@fadd.dk), Socialchefforeningen (fsd@socialchefforeningen.dk), info@fbu.dk (info@fbu.dk), HJEMST Dirstab (dirstab@hjemst.dk), info@humanrights.dk (info@humanrights.dk), KL, Kommunernes Landsforening (kl@kl.dk), komdir@vejle.dk (komdir@vejle.dk), kvinfos@kvinfos.dk (kvinfos@kvinfos.dk), los@los.dk (los@los.dk), sekretariat@lokk.dk (sekretariat@lokk.dk), Bestyrelsen Mandecentret (bestyrelsen@mandecentret.dk), Mødrehjælpens Direktion (dir@moedrehjaelpen.dk), hoeringer@redbarnet.dk (hoeringer@redbarnet.dk), info@rigsrevisionen.dk (info@rigsrevisionen.dk), mail@socialtlederforum.dk (mail@socialtlederforum.dk), ulf@ulf.dk (ulf@ulf.dk), info@urk.dk (info@urk.dk), 'Sekretariat@VestreLandsret.dk' (Sekretariat@VestreLandsret.dk), dhf@danskhandicapforbund.dk (dhf@danskhandicapforbund.dk), los@los.dk (los@los.dk), Selveje Danmark (kontakt@selveje.dk), sl@sl.dk (sl@sl.dk), udbetalingdanmark@atp.dk (udbetalingdanmark@atp.dk), drc@drc.ngo (drc@drc.ngo), 'info@rodekors.dk' (info@rodekors.dk), dhf@danskhandicapforbund.dk

(dhf@danskhandicapforbund.dk), kontakt@danskstalkingcenter.dk (kontakt@danskstalkingcenter.dk), dommerforeningen@gmail.com (dommerforeningen@gmail.com), dnir@siri.dk (dnir@siri.dk), kontakt@exitcirklen.dk (kontakt@exitcirklen.dk), fonden@socialtansvar.dk (fonden@socialtansvar.dk), Jytte Lindgaard (jl@nhglaw.dk), postmaster@indvanderraadgivningen.dk (postmaster@indvanderraadgivningen.dk), info@justitia-int.org (info@justitia-int.org), kontakt@levudenvold.dk (kontakt@levudenvold.dk), kontakt@loeft.dk (kontakt@loeft.dk), info@mino.dk (info@mino.dk), raadgivning@red-center.dk (raadgivning@red-center.dk), info@redeninternational.dk (info@redeninternational.dk), kontakt@refugeeswelcome.dk (kontakt@refugeeswelcome.dk), Info@sabaah.dk (Info@sabaah.dk), sos@sosracisme.dk (sos@sosracisme.dk), kontakt@soestremodvoldogkontrol.dk (kontakt@soestremodvoldogkontrol.dk), udln@udln.dk (udln@udln.dk), unicef@unicef.dk (unicef@unicef.dk), Præsidenten Østre Landsret (praesident@oestrelandsret.dk)

Fra: Maria Schultz (masz@sm.dk)

Titel: Høring over udkast til lovforslag om ændring af serviceloven, retssikkerhedsloven og forskellige andre love

Sendt: 07-09-2023 13:27

Til de på vedlagte høringsliste anførte høringsparter,

Social-, Bolig- og Ældreministeriet sender hermed vedlagte udkast til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.) i offentlig høring. Der henvises til vedlagte høringsbrev.

Med venlig hilsen

Maria Schultz

Chefkonsulent

Jura og International

Direkte telefon: 41 85 10 54

Mail: masz@sm.dk

Social-, Bolig og Ældreministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

Tlf. 33 92 93 00

www.sm.dk

[Sådan behandler vi personoplysninger](#)

SOS Racisme, Danmark
Nørre Allé 7
2200 København N.
sos@sosracisme.dk
www.sosracisme.dk

København d. 5. oktober 2023

SOS Racismes høringsvar vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.), med svarfrist 6. oktober 2023

Til Social-, Bolig- og Ældreministeriet,
att. masz@sm.dk; post@sm.dk

SOS Racisme, Danmark takker for tilsendelse af lovforslaget til høring.
Vi har kun nogle korte kommentarer til det første punkter, ingen løsningsforslag, men blot en bekymring.

1. Lovfæstelse af den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold.

SOS Racisme finder, det er vigtigt at forebygge og undgå æresrelaterede konflikter, tvangsægteskaber, genopdragelsesrejser og fx kvindelig omskærelse, og at hjælpe de unge, der ufrivilligt er blevet sendt tilbage, hvis de vil tilbage til Danmark.

Samtidig vil vi gerne råbe vagt i gevær, fordi der i de senere år har været nogle sager, hvor myndighederne formentlig har overfortolket, hvad der er sket i forbindelse med nogle unges rejser til det land, som de selv eller deres forældre kom fra.

Og samtidig er vi frustrerede over, at når det gælder fratagelse af opholdsret og tilbagesendelse af unge og voksne flygtninge og asylansøgere fra Danmark, er Danmark dobbeltmoralisk: Der tages – fx ved tilbagesendelse til Somalia - slet ikke behørigt hensyn til at piger bør beskyttes mod sundhedsfaren fra kvindelig omskærelse, FMG. Eller til, at de vil være i stor for at dø af sult, tørst og sygdom på grund af fødevarer mangel kombineret med tørke, og 3,7 millioner internt fordrevne i landet, og mangel på sikkerhed og fødevarer i IDP-lejrene. Der blev ikke erklæret hungersnød trods en høj dødelighed af sult, tørst og infektioner forbundet fejllærning.

I forhold til FMG respekterer Udlændingemyndighederne hverken Børnekonventionen eller Kvindekonventionen. Flygtningenævnet har hidtil kun givet asyl begrundet i risikoen for FMG, når

det – efter et afslag på asyl, har fået kritik fra en af komiteerne under FN's Menneskerettighedsråd: fx Kvindekomiteen eller Børnekomiteen, og har ellers argumenteret, at barnets mor har været stærk nok til at tage flugten til Danmark, og så er hun nok også stærk nok til at forhindre, at nogen i familien, som de tilbagesendte skal bo hos, får pigen omskåret. **Først efter svar fra Børnekomiteen om, at barnet har ret til beskyttelse mod at undgå et indgreb som FMG, der giver en varig skade**, og at det ikke kan afhænge af nogle myndigheders formodninger om moderens evner til at forhindre FMG, er nogle konkrete sager blevet genoptaget og familien har fået opholdstilladelsen tilbage. Men risikoen for FMG er ekstremt høj, når 99% af kvinder i Somalia over 15 år er omskåret, og tallet er steget fra tidligere, trods flere års indsats mod FMG i Somalia.

Og – modsat - er vi kede af, at genoptagelse af en retssag om omskærelse af to piger i Somalia blev afvist. Ifølge Danmarks Radios podcast herom – er der sandsynligvis foregået et justitsmord på forældrene, som begge har været fængslet for det. Flere gynækologer, som er eksperter på feltet i og uden for Danmark har ment, at der ikke har været tegn at se på FMG – ud fra en video af en gynækologisk undersøgelse af den ene pige. Den ældste datter har benægtet det, og har søgt og søgt at få dommen omstødt for at hendes forældre kunne blive rensset; men Den Særlige Klageret har ikke sagt ja til at få sagen genoptaget, hvilket jo efterlader tvivl og utryghed.

For cirka 20 år siden udløste en skolelæges undersøgelse af en somalisk pige, som myndighederne troede havde været udsat for FMG - uden forældrenes accept eller orientering og uden de var til stede – mange protester og megen mistillid fra det somaliske samfund i Danmark. Det er vigtigt at bestemte befolkningsgrupper ikke bare fratages forældrerettighederne på grund af deres oprindelse.

I forhold til det fremsatte lovforslag kan vi også være bekymrede for, hvad der kan ske, hvis de børn og unge, som samfundet vil beskytte, selv kobles helt ud af processen, fordi det er svært at få kontakt med dem, hvis de allerede er rejst til forældrenes oprindelsesland. De større børn må også selv have en mening om, og kunne fortælle om, hvad der sker omkring dem. På den ene side vil nogle børn gøre, hvad de kan for at beskytte deres forældre. Men det kan være en chance for andre børn, der gerne vil hjem eller tilbage til Danmark. Vi må ikke acceptere overgreb mod børn; men i disse meget følsomme sager er det ekstra vigtigt at handle på en måde, der ikke udsætter barnet for unødigt fare, og heller ikke anklager forældrene for noget, der slet ikke har fundet sted. Der må ske en reel afvejning af både børnenes og forældrenes retssikkerhed. Samtidig kan vi godt forstå, at det kan være svært at opnå telefonisk kontakt med et barn i udlandet, i alt fald hvis man ikke allerede har inddraget forældrene og bedt om et telefonnummer til dem, børnene er hos.

Det seneste år er der i udlændingesager kommet mere fokus på Istanbulkonventionen, som Danmark ratificerede i 2014. Nogle af dens bestemmelser kan formentlig også anvendes i hvert fald i nogle af sagerne.

For SOS Racisme Danmark,
Anne Nielsen

Social-, Bolig- og Ældreministeriet

Sendt pr. e-mail til post@sm.dk og masz@sm.dk

Dato: 18. oktober 2023

Sagsnr.: 23/323387

Sagsbeh.: janas

Høringssvar vedrørende tillæg til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragsrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.)

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har ved e-mail af 3. oktober 2023 anmodet Udlændingenevnet om eventuelle bemærkninger til tillæg til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragsrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og unge-udvalgene m.v.)

Udlændingenevnet har ingen bemærkninger til det fremsendte tillæg.

Der henvises til Social-, Bolig- og Ældreministeriets sagsnummer 2022 – 1209.

Med venlig hilsen

Michael Kistrup

Social-, Bolig- og Ældreministeriet

Sendt pr. e-mail til post@sm.dk og masz@sm.dk

Dato: 20. september 2023
Sagsnr.: 23/294194
Sagsbeh.: janas

Høringsvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.)

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har ved e-mail af 7. september 2023 anmodet Udlændingenævnet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og unge-udvalgene m.v.)

Udlændingenævnet har ingen bemærkninger til det fremsendte lovforslag.

Der henvises til Social-, Bolig- og Ældreministeriets sagsnummer 2022 – 1209.

Med venlig hilsen

Michael Kistrup

Vestre Landsret Præsidenten

Social-, Bolig- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

11. oktober 2023

Sendt pr. mail til masz@sm.dk

J.nr.: 23/44922-2

Sagsbehandler: Lars B Olesen

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har ved brev af 3. oktober 2023 (sagsnr. 2022-1209) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til tillæg til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordineringsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedrørende grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Jens Røn

Vestre Landsret Præsidenten

Social-, Bolig- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

21. september 2023

Sendt pr. mail til masz@sm.dk

J.nr.: 23/42489-2
Sagsbehandler: Dorte Stilling

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har ved brev af 7. september 2023 (sagsnr. 2022-1209) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten kan henvise til høringssvaret fra Østre Landsret og i øvrigt ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Jens Røn

Østre Landsret Præsidenten

Social-, Bolig- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

5. oktober 2023

Sendt på mail til masz@sm.dk

J.nr.: 23/44477-2

Sagsbehandler: RSL

Social, Bolig- og Ældreministeriet har ved brev af 3. oktober 2023 (sagsnr. 2022-1209) anmodet om eventuelle bemærkninger til tillæg til lovudkast om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om tillægget til lovudkastet.

Der henvises i øvrigt til landsrettens hørings svar af 19. september 2023 vedrørende lovudkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer

Ellen Busck Porsbo

Østre Landsret Præsidenten

Social-, Bolig- og Ældreministeriet

19. september 2023

Sendt til masz@sm.dk

J.nr.: 23/42347-3

Sagsbehandler: RSL

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har ved brev af 7. september 2023 (sagsnr. 2022-1209) anmodet om eventuelle bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Den nationale sikkerhedskonsulentordning og koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold, bemyndigelse til at fastsætte regler vedr. grønlandske og færøske borgere, der er dømt til anbringelse på institution i Danmark, forenkling af reglerne vedrørende børne- og ungeudvalgene m.v.).

Med lovudkastet indføres bl.a. hjemmel i serviceloven og retssikkerhedsloven til fastsættelse af regler om ophold i Danmark som led i gennemførelsen af en kendelse om varetægtsfængsling eller fuldbyrdelsen af en dom afsagt af Retten på Færøerne (lovforslagets § 1, nr. 5, og § 3, nr. 8). Landsretten bemærker, at der også kan være tale om ophold i Danmark som led i gennemførelsen af en kendelse om varetægtsfængsling eller fuldbyrdelsen af en dom afsagt af Østre Landsret, jf. instansordningen efter den færøske retsplejelov. Hjemlen til regelfastsættelse bør også omfatte sådanne ophold.

Landsretten ønsker ikke herudover at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer

Ellen Busck Porsbo
